Deze versie van het ontwerp van decreet is een voorlopige versie en dus nog niet persklaar gegeven door de bevoegde minister

stuk **950** (2021-2022) – Nr. 1

ingediend op 7 oktober 2021 (2021-2022)

Originele versie

Ontwerp van decreet

tot instemming
met de overeenkomst tot beëindiging
van bilaterale investeringsverdragen
tussen de lidstaten van de Europese Unie,
ondertekend te Brussel op 5 mei 2020

BUI

INHOUD

Memorie van toelichting

Voorontwerp van decreet

Advies van de Raad van State

Ontwerp van decreet

Bijlage: Nederlandse tekst van de overeenkomst

Originele versie

ONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TOT BEËINDIGING VAN BILATERALE INVESTERINGSVERDRAGEN TUSSEN DE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 5 MEI 2020.

Samenvatting
In bilaterale investeringsovereenkomsten ("bilateral investment treaties" of BIT's) wordt vastgesteld onder welke voorwaarden investeringen tussen twee staten verlopen. Het Europees Hof van Justitie oordeelde dat de arbitrageclausules in bilaterale investeringsovereenkomsten (BIT) tussen de lidstaten niet verenigbaar zijn met het Europees recht. Er werd beslist om een plurilaterale overeenkomst op te stellen teneinde toe te laten de intra-EU BIT's gelijktijdig en op een gecoördineerde wijze te beëindigen.

Originele versie

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

In bilaterale investeringsovereenkomsten (BIT's) wordt vastgesteld onder welke voorwaarden investeringen tussen twee staten verlopen. Vlaanderen is partij bij dergelijke overeenkomsten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen in het kader van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Intra-EU-BIT's zijn overeenkomsten die aangegaan zijn tussen de lidstaten van de Europese Unie (EU).

Een groot aantal van deze intra-EU-BIT's werd gesloten in de jaren '90 voordat de EU werd uitgebreid in respectievelijk 2004, 2007 en 2013. Sinds de uitbreiding van de EU zou deze beveiliging niet meer hoeven te bestaan aangezien alle lidstaten gebonden zijn door dezelfde regels in de interne markt, waaronder de regels inzake grensoverschrijdende investeringen (met name de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van kapitaal).

Intra-EU-BIT's leiden dus tot een verdere versnippering van de interne markt omdat sommige EU-investeerders rechten verkrijgen op bilaterale basis. Sommige bepalingen overlappen met de internemarktregels inzake grensoverschrijdende investeringen en zijn strijdig daarmee. Deze situatie geldt met andere woorden specifiek voor BIT's tussen EU-lidstaten.

B. Inhoud

De voorliggende overeenkomst heeft tot doel de intra-EU BIT's gelijktijdig en op een gecoördineerde wijze te beëindigen. Tussen de EU-lidstaten zijn nog steeds een 200-tal investeringsovereenkomsten van kracht. De meeste daarvan dateren van de jaren 90 toen één of beide landen nog geen lid waren van de EU. Het doel was investeringen te stimuleren door het bieden van wederzijdse garanties tegen politieke risico's die deze investeringen negatief zouden kunnen beïnvloeden. Het Hof van Justitie van de EU oordeelde in de zaak Achmea (C-284/16) dat de arbitrageclausule van de BIT tussen Slowakije en Nederland onverenigbaar is met het Unierecht. Hierna startten besprekingen tussen de EU-lidstaten over de gevolgen van dit arrest en uiteindelijk over voorliggend plurilateraal beëindigingsverdrag.

Wat België betreft, gaat het om 13 BLEU-investeringsakkoorden die met andere EU-lidstaten werden gesloten.

C. Procedureverloop

Totstandkoming

Het Europees Hof van Justitie oordeelde in de zaak Achmea – Slovakije dat de arbitrageclausules in de bilaterale investeringsverdragen (BIT) tussen de lidstaten van de Europese Unie (EU) niet verenigbaar zijn met het Europees recht. Er werd dan ook beslist om een plurilaterale overeenkomst op te stellen teneinde toe te laten de intra-EU BIT's gelijktijdig en op een gecoördineerde wijze te beëindigen.

In de verklaringen van 15 en 16 januari 2019 over de juridische gevolgen van het arrest van het Hof van Justitie in Achmea en over de bescherming van investeringen in de Europese Unie, hebben de lidstaten zich ertoe verbonden hun intra-EU BIT's te beëindigen. Op 24 oktober 2019 kwamen de EU-lidstaten tot een akkoord over een plurilaterale overeenkomst voor de beëindiging van bilaterale investeringsverdragen binnen de EU.

Zweden en Finland hebben de overeenkomst niet ondertekend.

Tijdens de onderhandelingen vormden volgende elementen de prioritaire aandachtspunten voor Vlaanderen: (i) rechtszekerheid, (ii) behoud van een gelijk speelveld, (iii) nastreven van een consensus tussen de lidstaten omwille van de impact op de interne markt, alsook (iv) toekomstige investeringsbescherming en -geschillenbeslechting.

Originele versie

Gemengd karakter en ondertekening

De Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de ICBB, legde op 19 november 2018 het gemengd karakter van de overeenkomst vast. Zowel de bevoegdheden van de federale overheid als die van de gewesten komen aan bod.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de Europese Unie (EU) en derde landen.

De overeenkomst werd naar aanleiding van het advies van de Raad van State van 12 november 2020 opnieuw voorgelegd aan de werkgroep gemengde verdragen op 18 januari 2021. Het karakter zoals vastgelegd tijdens de vergadering van 19 november 2018 werd behouden.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving, bracht advies uit op 12 november 2020 met kenmerk 68.048/VR.

Bevoegdheid van de gemeenschappen

In de werkgroep gemengde verdragen van 19 november 2018 werd het gemengd karakter van de overeenkomst vastgelegd. Zowel de bevoegdheden van de federale overheid als die van de gewesten komen aan bod.

In de voorliggende Overeenkomst worden de betrokken bilaterale investeringsverdragen en horizonclausules beëindigd (afdeling 2 van de Overeenkomst) en worden in dat verband begeleidende- en overgangsregelingen vastgesteld waarbij ook nieuwe rechten en verplichtingen, zowel procedureel- als materieelrechtelijk, in het leven worden geroepen (afdeling 3 van de Overeenkomst).

De Raad van State merkt op dat uit de betrokken bilaterale investeringsverdragen ook bepaalde verplichtingen voortvloeien ten aanzien van de gemeenschappen, meer bepaald wat betreft de wijze waarop zij de investeringen die onder deze verdragen vallen in het kader van hun eigen bevoegdheden behandelen. De gemeenschappen zullen zich bijgevolg ook, zowel wat hun regelgevend optreden betreft als met betrekking tot de uitoefening van hun instrumentele bevoegdheden, moeten richten naar het (overgangs-)recht dat thans, met betrekking tot de beëindiging van die bilaterale investeringsverdragen, in de vorm van een autonome overeenkomst tot stand wordt gebracht.

Originele versie

De Raad oordeelt dat de Overeenkomst een "dubbel gemengd" verdrag is, waarmee niet enkel de federale overheid en de gewesten, maar ook de gemeenschappen moeten instemmen.

De overeenkomst werd opnieuw voorgelegd aan de werkgroep gemengde verdragen op 18 januari 2021. In de voorliggende overeenkomst worden de intra-EU bilaterale investeringsverdragen (BITs) met inbegrip van de horizonclausules beëindigd (afdeling 2). Alle intra-EU BITs waarop deze overeenkomst van toepassing is, hebben een gemengd karakter federaal/gewesten. De overgangsregelingen waar de Raad van State naar verwijst blijven in België zonder praktisch gevolg gezien er geen aanhangige arbitrageprocedures tegen België zijn op basis van een intra-EU BIT. Voor zover nagegaan kan worden, zijn er geen Belgische investeerders betrokken bij aanhangige procedures tegen andere lidstaten.

De werkgroep gemengde verdragen besliste om het karakter zoals vastgelegd tijdens de vergadering van 19 november 2018 te behouden.

Vormvereisten – overleg met Luxemburg

Overeenkomstig artikel 31, lid 2, van de Overeenkomst 'tot oprichting van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie', ondertekend te Brussel op 25 juli 1921, dient het Groothertogdom Luxemburg te worden gehoord, vooraleer de Overeenkomst wordt gesloten. Er dient volgens de Raad van State over te worden gewaakt dat aan deze vormvereiste wordt voldaan.

De Vlaamse Regering antwoordt dat aan deze vormvereiste werd voldaan. De overeenkomst werd zowel door België als door Luxemburg ondertekend. De dertien BLEU-akkoorden worden dan ook tweemaal opgenomen in bijlage A.

De beëindiging van de bilaterale investeringsverdragen

Overeenkomstig artikel 4, lid 2, van de Overeenkomst wordt een in bijlage A vermeld bilateraal investeringsverdrag beëindigd op de datum dat de Overeenkomst voor beide partijen bij dat verdrag in werking treedt. Dat heeft tot gevolg dat de beëindiging van de dertien door België gesloten bilaterale investeringsverdragen wellicht niet op eenzelfde datum zal plaatshebben.

De raad merkt op dat het op die wijze voor rechtsonderhorigen moeilijk te achterhalen valt wanneer een bepaald investeringsverdrag wordt beëindigd. Er zal hierover tijdig moeten worden geïnformeerd via het *Belgisch Staatsblad.*

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerking.

Originele versie

De beëindiging van de arbitrageclausules

In artikel 4, lid 1, van de Overeenkomst wordt uitdrukkelijk bevestigd dat de arbitragebedingen strijdig zijn met het EU-recht, dat zij bijgevolg geen toepassing kunnen vinden, en dat zij vanaf de datum waarop de laatste van de twee partijen bij een bilateraal investeringsverdrag een lidstaat is geworden van de Europese Unie geen rechtsgrondslag meer kunnen bieden voor arbitrageprocedures.

De Raad van State verwijst hierbij ook naar het arrest *Achmea.* Aangezien de gevolgen van dit arrest niet werden beperkt in de tijd, dient dat arrest geacht te worden *ex tunc* uitwerking te hebben. Bedoelde arbitragebedingen dienen dan ook, in beginsel, buiten toepassing te worden gelaten vanaf de datum waarop het EU-recht op de twee bij een bilateraal investeringsverdrag betrokken partijen van toepassing is geworden. De Raad is van mening dat in dat opzicht artikel 4, lid 1, van de Overeenkomst slechts declaratieve werking heeft en dan ook geen probleem doet rijzen.

De regeling van nieuwe, beëindigde en aanhangige arbitrageprocedures

Artikel 5 van de Overeenkomst bepaalt dat arbitragebedingen niet als rechtsgrondslag kunnen dienen voor nieuwe arbitrageprocedures (vanaf 6 maart 2018).

De Raad merkt op dat artikel 5 van de Overeenkomst bijgevolg retroactief beoogt een formeel verbod in te voeren om vanaf 6 maart 2018 nog nieuwe arbitrageprocedures in te leiden op grond van nog geldende arbitragebedingen. Die bepaling is evenwel slechts tegenstelbaar aan rechtsonderhorigen vanaf het ogenblik dat de Overeenkomst ten aanzien van de bij een bepaald investeringsverdrag betrokken verdragspartijen in werking treedt. Het arrest *Achmea* kan immers niet worden geacht dat verbod vanaf de voornoemde datum formeel tegenstelbaar te hebben gemaakt. Bijgevolg kunnen sinds 6 maart 2018 *de facto* nog arbitrageprocedures worden ingeleid door investeerders, op grond van een in een investeringsverdrag opgenomen arbitragebeding, en dit tot wanneer de Overeenkomst ten aanzien van de verdragspartijen bij dat investeringsverdrag in werking is getreden en bekendgemaakt en dat verdrag zelf wordt beëindigd.

In dat verband wijst de Raad ook op in artikel 7 van de Overeenkomst dat er wel degelijk mee rekening wordt gehouden dat vanaf 6 maart 2018 in voorkomend geval nog nieuwe arbitrageprocedures zullen worden ingeleid. Dit aangezien de in artikel 7 opgenomen verplichtingen ten aanzien van de Overeenkomstsluitende partijen ook gelden in het geval van nieuwe arbitrageprocedures.

Originele versie

De Raad van State stelt zich dan ook de vraag welke (retroactieve) rechtsgevolgen precies worden beoogd met artikel 5 van de Overeenkomst. Vraag is ook waarom niet eveneens ten aanzien van nieuwe arbitrageprocedures in een overgangsregeling wordt voorzien, naar het voorbeeld van hetgeen het geval is voor aanhangige arbitrageprocedures (zie de artikelen 8, 9 en 10 van de Overeenkomst), nu op basis van een nog geldend investeringsverdrag en de daarin vervatte arbitragebedingen vanaf 6 maart 2018 in elk geval nog nieuwe procedures kunnen worden ingeleid en met die mogelijkheid uitdrukkelijk ook is rekening gehouden in artikel 7 van de Overeenkomst.

De Vlaamse Regering stelt dat zowel voor als *na* het arrest Achmea er arbitrageprocedures zijn geïnitieerd die nog steeds niet beëindigd zijn. Een aantal EU-lidstaten wilde overgangsmaatregelen voorzien voor deze investeerders. Andere EU-lidstaten waren sterk gekant tegen elke vorm van procedurele tegemoetkoming ten aanzien van deze investeerders. Er werd overeengekomen enkel overgangsmaatregelen te voorzien voor de investeerders die een arbitrageprocedure hebben geïnitieerd voor de uitspraak van het Hof van Justitie, de zogenaamde "aanhangige arbitrageprocedures" (artikelen 8, 9 en 10). Voor de investeerders die een procedure hebben opgestart *na* de bekendmaking van het arrest Achmea, de zogenaamde "nieuwe arbitrageprocedures", worden er geen bijkomende maatregelen voorzien.

Het evenwicht van de overgangsregeling bestaat erin dat investeerders die een beroep doen op de nieuwe regels afstand doen van de procedureregels en materiële rechten van de oude investeringsverdragen.

Artikel 6, lid 1, van de Overeenkomst bepaalt dat geen afbreuk wordt gedaan aan *beëindigde arbitrageprocedures* en dat deze procedures niet worden heropend. Gelet op het gegeven dat het EU-recht het belang van *res judicata* erkent, ook als dat tot gevolg heeft dat het EU-recht niet ten volle wordt toegepast, lijkt deze regeling volgens de Raad in het licht van het tegemoetkomen aan de gevolgen van het arrest *Achmea*, te kunnen worden aanvaard.

De artikelen 8, 9 en 10 van de Overeenkomst bevatten een overgangsregeling voor aanhangige arbitrageprocedures. De artikelen 9 en 10 van de Overeenkomst hebben tot gevolg dat een investeerder die een beroep doet op de in die artikelen bepaalde overgangsmaatregelen, afstand moet doen van de toepassing van de procedurele regels waarin het investeringsverdrag voorziet, terwijl op grond van artikel 10 van de Overeenkomst de investeerder bovendien afstand moet doen van de materiële rechten en vorderingen die voor hem uit dat verdrag voortvloeien.

De Raad vraagt of voor die inperking van de rechten van investeerders een redelijke verantwoording voorhanden is en of die inperking in overeenstemming kan worden geacht met bepaalde grondwettelijke en verdragsrechtelijke normen.

Originele versie

De gevolgen van het arrest *Achmea* beperken zich tot de procedurele bepalingen van de investeringsverdragen. Het arrest biedt op zichzelf geen verantwoording voor het buiten toepassing laten van andere bepalingen van die verdragen, waaronder die welke een grondslag vormen voor het uitoefenen door de investeerder van bepaalde rechten of het instellen van bepaalde vorderingen. Uit het negende lid van de preambule van de Overeenkomst leidt de Raad af dat het niet de bedoeling is van de partijen bij de Overeenkomst om de materiële rechten vervat in de bilaterale investeringsverdragen in het gedrang te brengen. Het beginsel van non-discriminatie is een dergelijk recht in hoofde van de investeerder, dat vervat is in elk door België gesloten bilateraal investeringsverdrag en dat het voorwerp zou uitmaken van het internationaal gewoonterecht. De Raad betwijfelt of de overgangsregeling zoals voorzien in de Overeenkomst wel degelijk beantwoordt aan de voornoemde intentieverklaring van de partijen, nu in die regeling uitdrukkelijk is voorzien dat afstand moet worden gedaan van de rechten en vorderingen uit hoofde van het investeringsverdrag.

Het voorzien in de verplichting voor de investeerder, in het kader van de overgangsregeling opgenomen in artikel 10 van de Overeenkomst, om afstand te doen van de vorderingen die hij op grond van het investeringsverdrag kan doen gelden, lijkt op gespannen voet te staan met het recht op eigendom gewaarborgd door artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM.

De Raad is van mening dat artikel 10 van de overeenkomst voor zover het investeerders ertoe dwingt om afstand te doen van hun vorderingen uit hoofde van een investeringsverdrag, een niet te verantwoorden inperking van het recht op eigendom inhoudt tenzij er alsnog voor de beperking van het recht op eigendom die bij artikel 10 van de Overeenkomst wordt ingevoerd een redelijke en afdoende verantwoording kan worden gegeven.

In de mate dat de partijen bij de Overeenkomst kunnen worden geacht op te treden ter uitvoering van het EU-recht, kan het sluiten van de Overeenkomst ook binnen het toepassingsgebied van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, zoals bepaald in artikel 51 ervan, vallen. Aangezien het Handvest eveneens het recht op eigendom beschermt (artikel 17, lid 1) en dat beschermingsniveau overeenkomstig artikel 52, lid 3, van het Handvest niet lager mag liggen dan het beschermingsniveau onder het EVRM, moet worden aangenomen dat de Overeenkomst, in de mate dat deze op gespannen voet staat met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM, ook op gespannen voet staat met artikel 17, lid 1, van het Handvest.

Het arrest Achmea kan hiervoor ook geen verantwoording bieden.

Originele versie

Tot slot wordt benadrukt dat er weliswaar een Unierechtelijke verplichting is om tegemoet te komen aan het arrest *Achmea*, maar dat er geen verplichting is om dit te doen op de wijze zoals voorzien in de Overeenkomst. De voorrang van het Unierecht gaat immers niet zo ver dat dit ten koste kan gaan van het waarborgen van de grondrechten.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de beëindiging van de intra-EU-BIT's een juridisch noodzakelijke stap is wegens de onverenigbaarheid ervan met het EU-recht.

De voorliggende nieuwe regeling komt tegemoet aan het oordeel van het Hof van Justitie met alle nodige waarborgen en rechten. De uitvaardiging van een nieuwe regeling brengt met zich mee dat wordt aangegeven hoe de oude (strijdige) regeling uitdooft. Een botte breuk of scheiding tussen een oude en een nieuwe regeling is niet mogelijk en evenmin wenselijk. Een evenwichtige oplossing is een overgangsregeling met rechten die verdwijnen en nieuwe rechten die in het leven worden geroepen.

Als een lidstaat niet alle rechtsgevolgen van de intra-EU-BIT's uit de rechtsorde haalt, komt het zijn verplichting krachtens het EU-recht niet na en kan de Europese Commissie een inbreukprocedure inleiden.

De Europese Commissie benadrukt dat het EU-recht de intra-EU-investeringen in al hun stadia en aspecten beschermt en dat de investeerders in de hele EU een gelijke en niet-discriminerende behandeling genieten. Het EU-recht garandeert onder meer het grondrecht op eigendom. De beëindiging van intra-EU BITs laat die bescherming intact. Het is dan ook ongegrond te menen dat het eigendomsrecht van de investeerders is beperkt door de afschaffing van de intra-EU BIT's.

Voorlopige toepassing van de Overeenkomst.

Artikel 17 van de Overeenkomst maakt het mogelijk dat de Overeenkomst voorlopig wordt toegepast wanneer beide partijen bij een bilateraal investeringsverdrag hiertoe besluiten.

De Raad formuleert dan ook zijn klassieke bezwaren tegen de voorlopige toepassing van de overeenkomst, die moeilijk verzoenbaar zijn met het principe dat verdragen pas gevolg kunnen hebben nadat de bevoegde parlementen ermee hebben ingestemd.

De Vlaamse Regering bevestigt dat artikel 17 inderdaad de mogelijkheid voorziet tot voorlopige toepassing van de overeenkomst. Voor België en de investeringsverdragen van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie is er geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om de Overeenkomst voorlopig toe te passen.

Originele versie

II. Toelichting bij de artikelen

De voorliggende overeenkomst bestaat uit 18 artikelen en 4 bijlagen.

Preambule

In zijn preambule wordt verwezen naar de rechtspraak van het Hof van Justitie waaruit wordt vastgesteld dat bepalingen van een internationale overeenkomst tussen twee lidstaten geen toepassing kunnen vinden in de verhoudingen tussen deze twee staten indien die bepalingen strijdig blijken te zijn met EU-recht. De voorliggende overeenkomst heeft uitsluitend betrekking op bilaterale investeringsverdragen binnen de EU.

De paragraaf die aan de conclusies van de Raad van 11 juli 2017 herinnert en de daaropvolgende paragraaf zijn belangrijk voor Vlaanderen, want zij vormen een kapstok om over de toekomstige investeringsbescherming en bijhorende geschillenbeslechting binnen de EU te praten om zo rechtszekerheid en een gelijk speelveld te bewaren.

Afdeling 1 – Definities (artikel 1)

Artikel 1 omschrijft een aantal definities. Zo wordt voor 'bilateraal investeringsverdrag' alle in bijlage A of bijlage B genoemde investeringsverdragen verstaan.

Afdeling 2 – Bepalingen betreffende de beëindiging van bilaterale investeringsverdragen (artikelen 2 – 4)

Artikel 2 stelt dat de in bijlage A opgesomde bilaterale investeringsverdragen worden beëindigd. Artikel 3 betreft de beëindiging van de horizonclausules van de in bijlage B opgesomde bilaterale investeringsverdragen. Arbitragebedingen die strijdig zijn met de EU-Verdragen kunnen geen toepassing vinden (artikel 4).

Afdeling 3 - Bepalingen betreffende vorderingen op grond van bilaterale investeringsverdragen (artikelen 5 – 10)

Artikel 5 stelt dat arbitragebedingen niet als rechtsgrondslag voor nieuwe arbitrageprocedures dienen. Overeenkomstig artikel 6 doet de voorliggende overeenkomst geen afbreuk aan beëindigde arbitrageprocedures. Deze procedures worden dus niet heropend. Dit is belangrijk voor de rechtszekerheid.

Artikel 7 beschrijft de plichten van de partijen in verband met aanhangige arbitrageprocedures en nieuwe arbitrageprocedures. Artikel 8 bevat de overgangsmaatregelen in verband met aanhangige arbitrageprocedures.

Originele versie

Artikel 9 betreft de gestructureerde dialoog voor aanhangige arbitrageprocedures en artikel 10 de toegang tot de nationale rechter. Al deze artikelen zijn belangrijk vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid in hangende zaken.

Afdeling 4 – Slotbepalingen (artikelen 11 - 18)

De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie zal optreden als depositaris van deze overeenkomst en zal deze publiceren in het Publicatieblad van de Europese Unie (artikel 11)

Overeenkomstig artikel 12 vormen bijlagen een integrerend onderdeel van de overeenkomst. Artikel 13 stelt dat bij deze overeenkomst geen enkel voorbehoud kan worden gemaakt.

Artikel 14 omvat de geschillenbeslechting over de overeenkomst.

Overeenkomstig artikel 16 treedt de overeenkomst in werking 30 dagen na de ontvangst van de tweede akte van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding. De partijen kunnen besluiten om de overeenkomst voorlopig toe te passen (artikel 17). Voor de Vlaamse Regering was het belangrijk dat er een zo groot mogelijke consensus was over de tekst zodat zoveel mogelijk lidstaten, en minstens een voldoende kritische massa, deze zouden ondertekenen. Enkel zo kunnen de intra-EU-BIT's op een ordelijke en gecoördineerde manier beëindigd worden en wordt rechtszekerheid en een gelijk speelveld gegarandeerd. De inwerkingtreding vanaf en tussen twee partijen doet hier geen afbreuk aan.

De overige slotbepalingen hebben betrekking op de bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding (artikel 15) en de authentieke teksten (artikel 18).

Originele versie

Bijlagen

De overeenkomst bevat 4 bijlagen. Bijlage A somt de bilaterale investeringsverdragen op die worden beëindigd door deze overeenkomst. Bijlage B somt de reeds beëindigde bilaterale investeringsverdragen op waarbij een mogelijke horizonclausule nog in werking is. Bijlage C bevat de verklaring waarnaar in artikel 7 van de overeenkomst wordt verwezen. Tot slot is in bijlage D een indicatieve vergoedingsregeling voor de facilitator vastgelegd.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Originele versie

Voorontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te _____ op _____.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te ____ op _____, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management

Jan JAMBON

Originele versie

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 68.048/VR
van 12 november 2020

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020’

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

Op 18 september 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen,(*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'houdende instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020'.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 27 en 29 oktober 2020. De verenigde kamers waren samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter, Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH, Chantal BAMPS, Patrick RONVAUX en Christine HOREVOETS, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier, en Esther CONTI, toegevoegd griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur, Tim CORTHAUT, auditeur, en Anne-Stéphanie RENSON, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 november 2020.

*

Originele versie

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om namens het Vlaamse Gewest in te stemmen met de Overeenkomst 'tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020' (hierna: de Overeenkomst).

2.2. De Overeenkomst heeft tot doel om alle nog geldende bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie te beëindigen, en om in dat verband in begeleidende- en overgangsmaatregelen te voorzien. Op die wijze beogen de drieëntwintig lidstaten die bij de Overeenkomst partij zijn tegemoet te komen aan de gevolgen van het arrest *Achmea* van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waarin wordt geoordeeld dat het bij investeringsverdragen opgezette systeem van arbitrage onverenigbaar is met de artikelen 267 en 344 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), aangezien arbitrageprocedures tussen een lidstaat en een investeerder ertoe leiden dat geschillen die betrekking hebben op het recht van de Europese Unie (hierna: EU-recht) worden onttrokken aan een rechter die de bevoegdheid heeft om geschillen voor te leggen aan het Hof van Justitie.[2] Reeds eerder had het Hof van Justitie geoordeeld dat - niettegenstaande lidstaten de mogelijkheid hebben om onderling internationale overeenkomsten te sluiten in aangelegenheden die niet vallen binnen de exclusieve bevoegdheden van de Europese Unie[3] - inhoudelijke bepalingen van internationale overeenkomsten tussen lidstaten niet langer kunnen worden toegepast indien ze strijdig worden bevonden met het EU-recht, en evenmin op basis van artikel 351 VWEU kunnen worden gehandhaafd.[4]

2.3. De Overeenkomst bevat vier afdelingen.

Afdeling 1 bevat een aantal definities, onder meer van de begrippen "arbitrageprocedures", "beëindigde arbitrageprocedures", "aanhangige arbitrageprocedures" en "nieuwe arbitrageprocedures" (artikel 1 van de Overeenkomst).

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] HvJ 6 maart 2018, *Achmea*, C-284/16, ECLI:EU:C:2018:158, punten 31-60.

[3] HvJ 27 november 2012, *Pringle*, C-370/12, ECLI:EU:C:2012:756, punten 68-69.

[4] HvJ 8 september 2009, *Budějovický Budvar*, C-478/07, ECLI:EU:C:2009:521, punten 98-99.

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

Afdeling 2 regelt de beëindiging van alle in bijlage A vermelde bilaterale investeringsverdragen, waarvan dertien verdragen ook betrekking hebben op België[5] (artikel 2), en van mogelijke gevolgen van de horizonclausules[6] van de in bijlage B vermelde bilaterale investeringsverdragen (artikel 3). Artikel 4, lid 1, bevestigt dat de arbitragebedingen in de betrokken bilaterale investeringsverdragen strijdig zijn met het EU-recht, en bijgevolg geen rechtsgrondslag kunnen bieden voor arbitrageprocedures vanaf de datum waarop de laatste van de partijen bij een bilateraal investeringsverdrag een lidstaat van de Europese Unie is geworden. De beëindiging van de investeringsverdragen en de horizonclausules wordt van kracht zodra de Overeenkomst voor de betrokken partijen bij een investeringsverdrag in werking treedt overeenkomstig artikel 16 ervan (artikel 4, lid 2).

Afdeling 3 bevat een aantal (overgangs-)bepalingen met betrekking tot nieuwe, beëindigde of nog aanhangige arbitrageprocedures. Arbitragebedingen in bilaterale investeringsverdragen kunnen niet meer als rechtsgrondslag dienen voor nieuwe arbitrageprocedures (artikel 5). Aan de vóór de datum van het arrest *Achmea* (6 maart 2018) beëindigde arbitrageprocedures wordt door de Overeenkomst geen afbreuk gedaan (artikel 6, lid 1). Arbitrageprocedures die vóór de datum van het arrest *Achmea* werden ingeleid, kunnen nog beëindigd worden via een minnelijke schikking (artikel 6, lid 2). Wat aanhangige procedures betreft, moeten de partijen bij de Overeenkomst het arbitragetribunaal informeren van de rechtsgevolgen van het arrest *Achmea* aan de hand van de modelverklaring opgenomen in bijlage C van de Overeenkomst, en de rechter voor wie de tenuitvoerlegging van een eerdere arbitrale uitspraak wordt gevorderd, verzoeken die uitspraak te vernietigen of te seponeren of zich te onthouden van de erkenning of de tenuitvoerlegging ervan (artikel 7). De artikelen 8, 9 en 10 bevatten overgangsmaatregelen met betrekking tot aanhangige arbitrageprocedures, die het in bepaalde gevallen mogelijk moeten maken dat een lidstaat en een investeerder het geschil met de tussenkomst van een facilitator kunnen schikken op een met het EU-recht verenigbare wijze (artikel 9), of dat een investeerder toegang krijgt tot de nationale rechtbanken voor het instellen van een vordering onder nationaal of EU-recht, en dus niet onder het recht van het betrokken investeringsverdrag.

Afdeling 4 bevat slotbepalingen die betrekking hebben op de depositaris (artikel 11), de bijlagen (artikel 12), de uitsluiting van voorbehouden (artikel 13), de geschillenbeslechting tussen de partijen, met inbegrip van de mogelijkheid om een geschil overeenkomstig artikel 273 VWEU voor te leggen aan het Hof van Justitie (artikel 14), de bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding (artikel 15), de inwerkingtreding (artikel 16), de voorlopige toepassing (artikel 17) en de authentieke teksten (artikel 18).

Originele versie

[5] Die verdragen zijn door België in naam van de *Belgische-Luxemburgse Economische Unie* gesloten, overeenkomstig artikel 31 van de Overeenkomst ‘tot oprichting van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie’, ondertekend te Brussel op 25 juli 1921.

[6] Een horizonclausule is elke bepaling in een bilateraal investeringsverdrag “die gedurende een verdere periode de bescherming verlengt van investeringen die vóór de datum van beëindiging van dat verdrag zijn gedaan” (artikel 1, punt 7), van de Overeenkomst). De investeringsverdragen waarbij België partij is, bevatten evenwel geen dergelijke bepalingen.

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

BEVOEGDHEID

3.1. De Werkgroep gemengde verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten 'over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen', heeft op 19 november 2018 het gemengd karakter van de overeenkomst vastgesteld, en geoordeeld dat daarbij zowel de bevoegdheden van de federale overheid als die van de gewesten aan bod komen.[7]

Die bevoegdheidskwalificatie werd ook aangevoerd met betrekking tot de inhoudelijk vergelijkbare investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds. In het advies over het desbetreffende voorontwerp van instemmingsdecreet van het Vlaams Gewest, merkte de Raad van State, afdeling Wetgeving, dienaangaande echter het volgende op:

> "3.3. (…). De bepalingen van de overeenkomst hebben niet enkel betrekking op het bevorderen van de buitenlandse handel, maar brengen verregaande verplichtingen mee voor alle overheden met betrekking tot de manier waarop zij buitenlandse investeringen in België zullen behandelen in het kader van hun bevoegdheden. De door de overeenkomst vereiste bescherming van Singaporese investeringen vereist dan ook dat de Vlaamse Gemeenschap zich ten aanzien van die investeringen naar de overeenkomst richt, zowel wat haar regelgevend optreden betreft, als met betrekking tot de uitoefening van haar instrumentele bevoegdheden. Bijgevolg moeten ook de gemeenschappen met die overeenkomst instemmen."[8]

3.2. In de thans voorliggende Overeenkomst worden de betrokken bilaterale investeringsverdragen en horizonclausules beëindigd (afdeling 2 van de Overeenkomst) en worden in dat verband begeleidende- en overgangsregelingen vastgesteld waarbij ook nieuwe rechten en verplichtingen, zowel procedureel- als materieelrechtelijk, in het leven worden geroepen (afdeling 3 van de Overeenkomst).

Aangenomen moet worden dat uit de betrokken bilaterale investeringsverdragen ook bepaalde verplichtingen voortvloeien ten aanzien van de gemeenschappen, meer bepaald wat betreft de wijze waarop zij de investeringen die onder deze verdragen vallen in het kader van hun eigen bevoegdheden behandelen. De gemeenschappen zullen zich bijgevolg ook, zowel wat hun regelgevend optreden betreft als met betrekking tot de uitoefening van hun instrumentele bevoegdheden, moeten richten naar het (overgangs-)recht dat thans, met betrekking tot de beëindiging van die bilaterale investeringsverdragen, in de vorm van een autonome overeenkomst tot stand wordt gebracht.

Originele versie

[7] Het verslag van de Werkgroep gemengde verdragen werd stilzwijgend bevestigd door de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid, zoals bevestigd in de brief van de Minister van Buitenlands Zaken en van Defensie van 3 maart 2020 aan de Minister-president van de Vlaamse Regering.

[8] Adv.RvS 65.244/VR van 19 maart 2019 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 3 juli 2020 'houdende instemming met de investeringsbeschermingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Singapore, anderzijds, ondertekend te Brussel op 19 oktober 2018', punt 3.3 (*Parl.St*. Vl.Parl. 2019-20, nr. 347/1, (25), 29).

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

3.3. In het licht van het voorgaande moet dan ook worden geconcludeerd dat de Overeenkomst een "dubbel gemengd" verdrag is, waarmee niet enkel de federale overheid en de gewesten, maar ook de gemeenschappen moeten instemmen.

VORMVEREISTEN

4. Overeenkomstig artikel 31, lid 2, van de Overeenkomst 'tot oprichting van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie', ondertekend te Brussel op 25 juli 1921, dient het Groothertogdom Luxemburg te worden gehoord, vooraleer de Overeenkomst wordt gesloten. Er dient over te worden gewaakt dat aan dit vormvereiste wordt voldaan.

ONDERZOEK VAN DE OVEREENKOMST

De beëindiging van de bilaterale investeringsverdragen

5. Overeenkomstig artikel 4, lid 2, van de Overeenkomst wordt een in bijlage A vermeld bilateraal investeringsverdrag beëindigd op de datum dat de Overeenkomst voor beide partijen bij dat verdrag in werking treedt. Dat heeft tot gevolg dat de beëindiging van de dertien door België gesloten bilaterale investeringsverdragen wellicht niet op eenzelfde datum zal plaatshebben. Aangezien het op die wijze voor rechtsonderhorigen moeilijk te achterhalen valt wanneer een bepaald investeringsverdrag wordt beëindigd, zal hierover tijdig moeten worden geïnformeerd via het *Belgisch Staatsblad*.

De beëindiging van de arbitrageclausules

6. In artikel 4, lid 1, van de Overeenkomst wordt uitdrukkelijk bevestigd dat de arbitragebedingen strijdig zijn met het EU-recht, dat zij bijgevolg geen toepassing kunnen vinden, en dat zij vanaf de datum waarop de laatste van de twee partijen bij een bilateraal investeringsverdrag een lidstaat is geworden van de Europese Unie geen rechtsgrondslag meer kunnen bieden voor arbitrageprocedures.

Aangezien de gevolgen van het arrest *Achmea* door het Hof van Justitie niet werden beperkt in de tijd, dient dat arrest geacht te worden *ex tunc* uitwerking te hebben. Bedoelde arbitragebedingen dienen dan ook, in beginsel,[9] buiten toepassing te worden gelaten vanaf de datum waarop het EU-recht op de twee bij een bilateraal investeringsverdrag betrokken partijen van toepassing is geworden. Artikel 4, lid 1, van de Overeenkomst, dat in dat opzicht slechts declaratieve werking heeft, doet dan ook uit zichzelf geen probleem rijzen.

De regeling van nieuwe, beëindigde en aanhangige arbitrageprocedures

7. Artikel 5 van de Overeenkomst bepaalt dat arbitragebedingen niet als rechtsgrondslag kunnen dienen voor *nieuwe arbitrageprocedures*. Nieuwe arbitrageprocedures

[9] Zie hierna, opmerking 8.

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

zijn procedures die worden ingeleid vanaf 6 maart 2018 (artikel 1, punt 6), van de Overeenkomst).

Artikel 5 van de Overeenkomst beoogt bijgevolg retroactief een formeel verbod in te voeren om vanaf 6 maart 2018 nog nieuwe arbitrageprocedures in te leiden op grond van nog geldende arbitragebedingen. Die bepaling is evenwel slechts tegenstelbaar aan rechtsonderhorigen vanaf het ogenblik dat de Overeenkomst ten aanzien van de bij een bepaald investeringsverdrag betrokken verdragspartijen in werking treedt. Het arrest *Achmea* kan immers niet worden geacht dat verbod vanaf de voornoemde datum formeel tegenstelbaar te hebben gemaakt. Bijgevolg kunnen, niettegenstaande het arrest *Achmea*, sinds 6 maart 2018 *de facto* nog arbitrageprocedures worden ingeleid door investeerders, op grond van een in een investeringsverdrag opgenomen arbitragebeding, en dit tot wanneer de Overeenkomst ten aanzien van de verdragspartijen bij dat investeringsverdrag in werking is getreden en bekendgemaakt en dat verdrag zelf wordt beëindigd.

In dat verband dient ook te worden vastgesteld dat er in artikel 7 van de Overeenkomst wel degelijk mee rekening wordt gehouden dat vanaf 6 maart 2018 in voorkomend geval nog nieuwe arbitrageprocedures zullen worden ingeleid, aangezien de in artikel 7 opgenomen verplichtingen ten aanzien van de Overeenkomstsluitende partijen ook gelden in het geval van nieuwe arbitrageprocedures.

Vraag is dan ook welke (retroactieve) rechtsgevolgen precies worden beoogd met artikel 5 van de Overeenkomst. Vraag is ook waarom niet eveneens ten aanzien van nieuwe arbitrageprocedures in een overgangsregeling wordt voorzien, naar het voorbeeld van hetgeen het geval is voor aanhangige arbitrageprocedures (zie de artikelen 8, 9 en 10 van de Overeenkomst), nu op basis van een nog geldend investeringsverdrag en de daarin vervatte arbitragebedingen vanaf 6 maart 2018 in elk geval nog nieuwe procedures kunnen worden ingeleid en met die mogelijkheid uitdrukkelijk ook is rekening gehouden in artikel 7 van de Overeenkomst.

8. Artikel 6, lid 1, van de Overeenkomst bepaalt dat geen afbreuk wordt gedaan aan *beëindigde arbitrageprocedures* en dat deze procedures niet worden heropend. Beëindigde arbitrageprocedures zijn procedures die zijn geëindigd met een schikkingsovereenkomst of met een definitieve uitspraak die vóór 6 maart 2018 is gedaan en waarbij vóór die datum op regelmatige wijze aan de uitspraak uitvoering is gegeven of de uitspraak vóór de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst was geseponeerd of vernietigd (artikel 1, punt 4), van de Overeenkomst).

Gelet op het gegeven dat het EU-recht het belang van *res judicata* erkent, ook als dat tot gevolg heeft dat het EU-recht niet ten volle wordt toegepast,[10] lijkt deze regeling in het licht van het tegemoetkomen aan de gevolgen van het arrest *Achmea*, te kunnen worden aanvaard.

[10] HvJ 10 juli 2014, *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, ECLI:EU:C:2014:2067, § 60 : "Het Unierecht vereist dus niet dat een rechterlijke instantie uit principe terugkomt op haar in gezag van gewijsde gegane beslissing om rekening te houden met de uitlegging die het Hof na vaststelling van die beslissing aan een relevante bepaling van Unierecht heeft gegeven".

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

9.1. De artikelen 8, 9 en 10 van de Overeenkomst bevatten een overgangsregeling voor *aanhangige arbitrageprocedures*. Aanhangige arbitrageprocedures zijn procedures die vóór 6 maart 2018 zijn ingeleid en die niet kunnen worden beschouwd als beëindigde procedures, ongeacht het stadium waarin ze zich bevinden op het ogenblik van de inwerkingtreding van de Overeenkomst (artikel 1, punt 5), van de Overeenkomst).

Artikel 8 van de Overeenkomst bepaalt de voorwaarden waaronder de overgangsmaatregelen bepaald in de artikelen 9 en 10 van de Overeenkomst van toepassing zijn.

Artikel 9 van de Overeenkomst voorziet voor de investeerder in de mogelijkheid om een verdragspartij bij een investeringsverdrag te verzoeken een schikkingsprocedure in te leiden, onder begeleiding van een onpartijdige facilitator, op voorwaarde dat de aanhangige arbitrageprocedure of de tenuitvoerlegging van een al verkregen uitspraak wordt opgeschort. Er wordt geen schikkingsprocedure ingeleid als het Hof van Justitie of een nationale rechter in een in kracht van gewijsde gegane beslissing heeft geoordeeld dat de maatregel die in de aanhangige arbitrageprocedure wordt bestreden, het EU-recht niet schendt. Hetzelfde geldt wanneer de Europese Commissie een definitief geworden besluit heeft vastgesteld waarin wordt geoordeeld dat de bestreden maatregel het Unierecht niet schendt. De inhoud van de beoogde schikking moet in overeenstemming zijn met het EU-recht.

Artikel 10 van de Overeenkomst voorziet in de mogelijkheid om de in een aanhangige arbitrageprocedure bestreden maatregel, middels de rechtsmiddelen waarin in het nationale recht wordt voorzien, voor te leggen aan een nationaal rechtscollege, voor zover de investeerder overeenkomstig artikel 10, lid 1, a), van de Overeenkomst de aanhangige arbitrageprocedure intrekt en afstand doet van alle rechten en vorderingen uit hoofde van het bilaterale investeringsverdrag. In de plaats kunnen enkel vorderingen worden ingesteld op grond van het nationale recht of het EU-recht, overeenkomstig artikel 10, §1, b), van de Overeenkomst.

9.2. De artikelen 9 en 10 van de Overeenkomst hebben tot gevolg dat een investeerder die een beroep doet op de in die artikelen bepaalde overgangsmaatregelen, afstand moet doen van de toepassing van de procedurele regels waarin het investeringsverdrag voorziet, terwijl op grond van artikel 10 van de Overeenkomst de investeerder bovendien afstand moet doen van de materiële rechten en vorderingen die voor hem uit dat verdrag voortvloeien.

Vraag is of voor die inperking van de rechten van investeerders een redelijke verantwoording voorhanden is en of die inperking in overeenstemming kan worden geacht met bepaalde grondwettelijke en verdragsrechtelijke normen.

9.3. In het arrest-Achmea is het Hof van Justitie van oordeel dat een scheidsgerecht dat bij een bilaterale investeringsovereenkomst opgericht is, niet beschouwd kan worden als een "rechterlijke instantie van een der lidstaten" in de zin van artikel 267 VWEU, en dus niet bevoegd is om aan het Hof een prejudiciële verwijzing voor te leggen (punt 49 van het arrest). Het Hof van Justitie heeft geconcludeerd dat, wegens de aard van scheidsgerechten en de bevoegdheden die daaraan opgedragen worden, "de artikelen 267 en 344 VWEU aldus dienen te worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een bepaling in een tussen lidstaten gesloten internationale overeenkomst op grond waarvan een investeerder uit een van deze lidstaten, in geval van een

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

geschil over investeringen in de andere lidstaat, tegen laatstgenoemde staat een procedure kan inleiden voor een scheidsgerecht waarvan deze lidstaat zich ertoe heeft verbonden de bevoegdheid te aanvaarden" (punt 60 van het arrest). Bijgevolg kunnen de desbetreffende procedurele bepalingen in die verdragen in beginsel niet langer worden toegepast gelet op de strijdigheid ervan met het EU-recht. Dat gevolg van het arrest *Achmea* kan een voldoende verantwoording bieden voor het buiten toepassing laten, in de bij de Overeenkomst tot stand gebrachte overgangsregeling met betrekking tot aanhangige arbitrageprocedures, van de desbetreffende procedurele bepalingen van de investeringsverdragen.

Aangezien echter de gevolgen van het arrest *Achmea* zich beperken tot de procedurele bepalingen van de investeringsverdragen, kan dat arrest op zichzelf geen verantwoording bieden voor het buiten toepassing laten van andere bepalingen van die verdragen, waaronder die welke een grondslag vormen voor het uitoefenen door de investeerder van bepaalde rechten of het instellen van bepaalde vorderingen. Uit het negende lid van de preambule van de Overeenkomst dient weliswaar te worden afgeleid dat het niet de bedoeling is van de partijen bij de Overeenkomst om de materiële rechten vervat in de bilaterale investeringsverdragen in het gedrang te brengen. Het beginsel van non-discriminatie is een dergelijk recht in hoofde van de investeerder, dat vervat is in elk door België gesloten bilateraal investeringsverdrag en dat het voorwerp zou uitmaken van het internationaal gewoonterecht.[11] Het valt echter te betwijfelen of de overgangsregeling zoals die thans is voorzien in de Overeenkomst wel degelijk beantwoordt aan de voornoemde intentieverklaring van de overeenkomstsluitende partijen, nu in die regeling uitdrukkelijk is voorzien dat afstand moet worden gedaan van de rechten en vorderingen uit hoofde van het investeringsverdrag.

9.4.1. Het voorzien in de verplichting voor de investeerder, in het kader van de overgangsregeling opgenomen in artikel 10 van de Overeenkomst, om afstand te doen van de vorderingen die hij op grond van het investeringsverdrag kan doen gelden, lijkt op gespannen voet te staan met het recht op eigendom gewaarborgd door artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Het eigendomsbegrip in de zin van artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM omvat ook vorderingen waarvan de eiser kan stellen dat hij ten minste een "legitieme verwachting" heeft op het daadwerkelijk verkrijgen van een eigendomsrecht.[12] In dat verband stelde het Grondwettelijk Hof reeds het volgende:

> "Artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol houdt geen recht in om eigendom te verwerven (EHRM, 13 juni 1979, *Marckx* t. België, § 50; 28 september 2004, *Kopecký* t. Slovakije, § 35). Weliswaar kunnen in bepaalde omstandigheden gefundeerde verwachtingen met betrekking tot de verwezenlijking van toekomstige eigendomsaanspraken onder de bescherming van de vermelde verdragsbepaling vallen. Dat veronderstelt evenwel dat er sprake is van een rechtens afdwingbare aanspraak en dat een voldoende basis bestaat in het nationaal recht alvorens een rechtsonderhorige zich op een legitieme verwachting kan beroepen. De loutere hoop om het genot van eigendom te

[11] Zie bv. M. BOSSUYT en J. WOUTERS, *Grondlijnen van internationaal recht*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 865-867.

[12] EHRM 28 september 2004, *Kopecký t. Slovakije*, § 35.

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

verkrijgen, maakt geen dergelijke legitieme verwachting uit (EHRM, 28 september 2004, *Kopecký* t. Slovakije, § 35).”[13]

Vorderingsrechten die gebaseerd zijn op reële schade en een realistische basis hebben in rechte, zijn patrimoniale rechten die door het recht op eigendom zoals neergelegd in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM worden beschermd.[14]

Tenzij er alsnog voor de beperking van het recht op eigendom die bij artikel 10 van de Overeenkomst wordt ingevoerd een redelijke en afdoende verantwoording kan worden gegeven, lijkt voornoemd artikel, voor zover het investeerders ertoe dwingt om afstand te doen van hun vorderingen uit hoofde van een investeringsverdrag, een niet te verantwoorden inperking van het recht op eigendom in te houden.

9.4.2. In de mate dat de partijen bij de Overeenkomst kunnen worden geacht op te treden ter uitvoering van het EU-recht,[15] kan het sluiten van de Overeenkomst ook binnen het toepassingsgebied van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, zoals bepaald in artikel 51 ervan, vallen. De toepasselijkheid van het Handvest op de uitvoering van de Overeenkomst wordt overigens uitdrukkelijk bevestigd door de partijen bij de voorliggende Overeenkomst.[16] Aangezien het Handvest eveneens het recht op eigendom beschermt (artikel 17, lid 1) en dat beschermingsniveau overeenkomstig artikel 52, lid 3, van het Handvest niet lager mag liggen dan het beschermingsniveau onder het EVRM, moet worden aangenomen dat de Overeenkomst, in de mate dat deze op gespannen voet staat met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM, ook op gespannen voet staat met artikel 17, lid 1, van het Handvest.

9.5. Uit hetgeen voorafgaat volgt dat voor de overgangsregeling voor aanhangige arbitrageprocedures waarin wordt voorzien in de Overeenkomst, in de mate dat deze regeling impliceert dat investeerders afstand moeten doen van de materiële rechten en vorderingen die zij uit hoofde van een bilateraal investeringsverdrag kunnen doen gelden (artikel 10 van de Overeenkomst), geen verantwoording kan worden geboden door het arrest *Achmea*, en dat de verplichting om afstand te doen van de vorderingen uit hoofde van dat verdrag bovendien op gespannen voet staat met het recht op eigendom gewaarborgd door artikel 16 van de Grondwet, artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM en artikel 17, lid 1, van het Handvest van de Grondrechten.

9.6. Er moet tot slot worden benadrukt dat er weliswaar een Unierechtelijke verplichting is om tegemoet te komen aan het arrest *Achmea*, maar dat er geen verplichting is om dit te doen op de wijze zoals voorzien in de Overeenkomst. De voorrang van het Unierecht gaat immers niet zo ver dat dit ten koste kan gaan van het waarborgen van de grondrechten.[17]

---

[13] GwH 20 oktober 2016, nr. 134/2016, B.15.

[14] Zie in die zin bv. EHRM 6 oktober 2005, *Maurice t. Frankrijk*, §§ 63-70.

[15] Ermee rekening houdend dat de Overeenkomst, hoewel geen Uniehandeling, wordt gesloten om tegemoet te komen aan het arrest *Achmea* van het Hof van Justitie.

[16] Zie de elfde paragraaf van de preambule bij de Overeenkomst.

[17] HvJ 3 mei 2005, *Berlusconi e.a.*, C-387/02, C-391/02 en C-403/02, ECLI:EU:C:2005:270, punten 75-78.

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

Voorlopige toepassing van de Overeenkomst

10. Artikel 17 van de Overeenkomst maakt het mogelijk dat de Overeenkomst voorlopig wordt toegepast wanneer beide partijen bij een bilateraal investeringsverdrag hiertoe besluiten.

In verband met de voorlopige toepassing van verdragen merkte de Raad van State, afdeling Wetgeving, in advies 53.064/VR[18] het volgende op:

> "Krachtens artikel 167, § 3, van de Grondwet hebben verdragen eerst gevolg nadat zij de instemming van de betrokken Parlementen hebben verkregen.[19]
>
> Met een voorlopige toepassing van het zetelakkoord wordt vooruitgelopen op de instemming ermee van het Vlaams Parlement en wordt het Parlement voor de keuze gesteld ofwel de voorlopige toepassing te bekrachtigen, ofwel, in geval van niet-instemming, de Belgische Staat tegenover de medeondertekenaar van de Overeenkomst in een delicate positie te plaatsen. Dat is een beperking op het recht van het Vlaams Parlement om vrij te oordelen of het al dan niet zijn instemming kan verlenen.
>
> Bovendien is het zo dat, ook al zou de instemming van het Vlaams Parlement tot gevolg hebben dat het eerder tot stand gekomene wordt bevestigd, de overeenkomst in het interne recht geen gevolg kan hebben alvorens die instemming is gegeven, hetgeen tot moeilijkheden kan leiden. Dat is enkel niet het geval zo er voor een verdragsconforme toepassing in de praktijk reeds binnen het bestaande juridische kader een voldoende grondslag voorhanden is.
>
> Bij gebreke aan een regeling in het Belgische recht voor de voorlopige toepassing van internationale verdragen, kan het hanteren van het instrument van voorlopige toepassing tot praktische en juridische moeilijkheden aanleiding geven. In elk geval verdient het aanbeveling de parlementaire instemmingsprocedure zo snel als mogelijk op te starten en te voltooien (…)".

De voornoemde opmerking geldt *mutatis mutandis* ook met betrekking tot de voorliggende Overeenkomst.

Originele versie

[18] Adv.RvS 53.064/VR van 6 mei 2013 over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'tot instemming met het akkoord tussen het Koninkrijk België en de Europese Unie over de voorrechten en immuniteiten van het Secretariaat van de Parlementaire Assemblee van de Unie voor de Mediterrane Regio, ondertekend in Brussel op 10 juli 2012', opmerking 3.2.

[19] *Voetnoot 4 van het aangehaalde advies*: Alhoewel artikel 67, § 3, van de Grondwet enkel betrekking heeft op de verdragen waarin aangelegenheden worden geregeld die uitsluitend tot de gemeenschaps- en gewestbevoegdheid behoren, geldt de erin opgenomen regel, gelet op de onderlinge samenhang tussen de paragrafen 2 tot 4 van dat artikel, eveneens ten aanzien van de gemengde verdragen.

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP

Artikel 1

11. Rekening houdend met hetgeen hiervoor is opgemerkt met betrekking tot de bevoegdheid, zal in artikel 1 van het voorontwerp melding ervan moeten worden gemaakt dat het decreet ook een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Marnix VAN DAMME

Originele versie

‡LW-BCLUPBEDD-GIAEIUQ‡

Ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020.

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

Originele versie

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN

OVEREENKOMST

Tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie

DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN,

HET KONINKRIJK BELGIË,

DE REPUBLIEK BULGARIJE,

DE TSJECHISCHE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE REPUBLIEK ESTLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK KROATIË,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK CYPRUS,

DE REPUBLIEK LETLAND,

DE REPUBLIEK LITOUWEN,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HONGARIJE,

DE REPUBLIEK MALTA,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK POLEN,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

ROEMENIË,

DE REPUBLIEK SLOVENIË

EN DE SLOWAAKSE REPUBLIEK,

Originele versie

INDACHTIG het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en algemene beginselen van het Unierecht,

INDACHTIG de regels van internationaal gewoonterecht zoals neergelegd in het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht (VWVR),

ERAAN HERINNEREND dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) in zaak C-478/07 Budějovický Budvar heeft gesteld dat bepalingen van een internationale overeenkomst tussen twee lidstaten geen toepassing kunnen vinden in de verhoudingen tussen deze twee staten indien die bepalingen strijdig blijken te zijn met de EU-Verdragen,

OVERWEGENDE dat, conform de op de lidstaten rustende verplichting om hun rechtsorde in overeenstemming met het Unierecht te brengen, zij alle nodige consequenties moeten trekken uit het Unierecht zoals dat in het arrest van het HvJ-EU in zaak C-284/16 *Achmea* (het *Achmea*-arrest) is uitgelegd,

OVERWEGENDE dat bedingen inzake arbitrage tussen investeerder en staat in bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie (bilaterale investeringsverdragen binnen de EU) strijdig zijn met de EU-Verdragen en, als gevolg van deze onverenigbaarheid, geen toepassing kunnen vinden na de datum waarop de laatste van de partijen bij een bilateraal investeringsverdrag binnen de EU een lidstaat van de Europese Unie is geworden,

GELEID door hun gezamenlijke opvatting uitgedrukt in deze overeenkomst tussen de Partijen bij de EU-Verdragen en bilaterale investeringsverdragen binnen de EU dat, dientengevolge, een dergelijk beding niet als rechtsgrondslag voor Arbitrageprocedures kan dienen,

HET EROVER EENS ZIJNDE dat deze overeenkomst betrekking dient te hebben op alle op bilaterale investeringsverdragen binnen de EU gebaseerde arbitrageprocedures tussen investeerder en staat uit hoofde van enigerlei arbitrageverdrag of reeks arbitrageregels, met inbegrip van het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen staten en onderdanen van andere staten (het ICSID-verdrag) en de ICSID-arbitrageregels, de arbitrageregels van het Permanent Hof van Arbitrage (PHA), de arbitrageregels van het Arbitrage-instituut van de Kamer van Koophandel te Stockholm (Stockholm Chamber of Commerce, SCC), de arbitrageregels van de Internationale Kamer van Koophandel (IKK), de arbitrageregels van de Commissie van de Verenigde Naties voor internationaal handelsrecht (United Nations Commission on International Trade Law, Uncitral) en ad-hocarbitrage,

VASTSTELLEND dat sommige bilaterale investeringsverdragen binnen de EU, met inbegrip van de daarin vervatte horizonclausules, reeds bilateraal zijn beëindigd, en dat andere bilaterale investeringsverdragen binnen de EU reeds unilateraal zijn beëindigd en dat de toepassingsperiode van de daarin vervatte horizonclausules is verstreken,

HET ERMEE EENS ZIJNDE dat deze overeenkomst de kwestie van de verenigbaarheid met de EU-Verdragen van materiële bepalingen van bilaterale investeringsverdragen binnen de EU onverlet laat,

OVERWEGENDE dat deze overeenkomst betrekking heeft op bilaterale investeringsverdragen binnen de EU; zij heeft geen betrekking op procedures binnen de EU op grond van artikel 26 van het Verdrag inzake het Energiehandvest. De Europese Unie en haar lidstaten zullen zich op een later moment over deze aangelegenheid buigen,

OVERWEGENDE dat wanneer investeerders uit de lidstaten een van de fundamentele vrijheden, zoals de vrijheid van vestiging of het vrije verkeer van kapitaal, uitoefenen, zij binnen de werkingssfeer van het Unierecht handelen en derhalve de bescherming genieten die wordt geboden door deze vrijheden en, in voorkomend geval, door het desbetreffende afgeleide recht, door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en door de algemene beginselen van het Unierecht, waaronder met name de beginselen van non-discriminatie, evenredigheid, rechtszekerheid en bescherming van het gewettigd vertrouwen (arrest van het HvJ-EU in zaak C-390/12 *Pfleger*, punten 30 tot en met 37). Indien een lidstaat een maatregel vaststelt die afwijkt van een van de door het Unierecht gewaarborgde fundamentele vrijheden, valt die maatregel binnen de werkingssfeer van het Unierecht en zijn de door het Handvest gewaarborgde grondrechten eveneens van toepassing (arrest van het HvJ-EU in zaak C-685/15 *Online Games Handels*, punten 55 en 56),

ERAAN HERINNEREND dat de lidstaten overeenkomstig artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU verplicht zijn in de nodige rechtsmiddelen te voorzien om daadwerkelijke rechtsbescherming van de rechten van investeerders op grond van het Unierecht te verzekeren. Elke lidstaat moet er met name voor zorgen dat zijn rechterlijke instanties, in de zin van het Unierecht, aan de vereisten van een daadwerkelijke rechtsbescherming voldoen (arrest van het HvJ-EU in zaak C-64/16 *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, punten 31 tot en met 37),

Originele versie

ERAAN HERINNEREND dat geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze overeenkomst overeenkomstig artikel 273 VWEU geen betrekking hebben op de rechtmatigheid van de maatregel die het voorwerp uitmaakt van arbitrageprocedures tussen investeerder en staat op grond van een onder deze overeenkomst vallend Bilateraal Investeringsverdrag,

IN AANMERKING NEMENDE dat de bepalingen van deze overeenkomst de mogelijkheid onverlet laten dat de Europese Commissie of een lidstaat op grond van de artikelen 258, 259 en 260 VWEU een zaak voor het HvJ-EU brengt,

ERAAN HERINNEREND dat in het licht van de conclusies van de Raad (Ecofin) van 11 juli 2017 de lidstaten en de Commissie de besprekingen onverwijld zullen intensiveren om een volledige, krachtige en effectieve bescherming van investeringen binnen de Europese Unie beter te waarborgen. Deze besprekingen hebben onder meer betrekking op de beoordeling van bestaande processen en mechanismen voor geschillenbeslechting, alsook op de noodzaak en, indien de noodzaak is vastgesteld, de middelen om in het kader van het Unierecht nieuwe instrumenten en mechanismen te creëren of ter zake bestaande instrumenten en mechanismen te verbeteren,

ERAAN HERINNEREND dat deze overeenkomst verdere maatregelen en acties onverlet laat die in het kader van het Unierecht noodzakelijk kunnen zijn om een hogere mate van bescherming van grensoverschrijdende investeringen binnen de Europese Unie te verzekeren en om een voorspelbaarder, stabieler en duidelijker regelgevingsklimaat tot stand te brengen teneinde investeringen binnen de interne markt te stimuleren,

OVERWEGENDE dat de in deze overeenkomst voorkomende verwijzingen naar de Europese Unie ook moeten worden opgevat als verwijzingen naar de voorganger ervan, de Europese Economische Gemeenschap en, vervolgens, de Europese Gemeenschap, totdat deze door de Europese Unie is opgevolgd,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN:

Originele versie

AFDELING 1

DEFINITIES

ARTIKEL 1

Definities

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

1) "Bilateraal Investeringsverdrag": alle in bijlage A of B genoemde investeringsverdragen;

2) "Arbitrageprocedures": alle procedures voor een scheidsgerecht dat is opgericht om een geschil tussen een investeerder uit een lidstaat van de Europese Unie en een andere lidstaat van de Europese Unie te beslechten in overeenstemming met een Bilateraal Investeringsverdrag;

3) "Arbitragebeding": een beding inzake arbitrage tussen investeerder en staat dat is neergelegd in een Bilateraal Investeringsverdrag dat in Arbitrageprocedures voorziet;

4) "Beëindigde Arbitrageprocedures": alle Arbitrageprocedures die zijn geëindigd met een schikkingsovereenkomst of met een definitieve uitspraak die vóór 6 maart 2018 is gedaan en waarbij:

   a) vóór 6 maart 2018 op regelmatige wijze aan de uitspraak uitvoering is gegeven, ook al is een daarmee verband houdende vordering tot betaling van gerechtskosten nog niet uitgevoerd of ten uitvoer gelegd, en er op 6 maart 2018 geen betwistings-, heroverwegings-, seponerings-, vernietigings-, tenuitvoerleggings-, herzienings- of andere soortgelijke procedure in verband met een dergelijke definitieve uitspraak aanhangig was, of

   b) de uitspraak vóór de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst was geseponeerd of vernietigd;

5) "Aanhangige Arbitrageprocedures": alle Arbitrageprocedures die vóór 6 maart 2018 zijn ingeleid en die niet in aanmerking komen als Beëindigde Arbitrageprocedures, ongeacht het stadium waarin deze zich op de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst bevinden;

6) "Nieuwe Arbitrageprocedures": alle Arbitrageprocedures die op of na 6 maart 2018 zijn ingeleid;

7) "Horizonclausule": elke bepaling in een Bilateraal Investeringsverdrag die gedurende een verdere periode de bescherming verlengt van investeringen die vóór de datum van beëindiging van dat verdrag zijn gedaan.

AFDELING 2

BEPALINGEN BETREFFENDE DE BEËINDIGING VAN BILATERALE INVESTERINGSVERDRAGEN

ARTIKEL 2

Beëindiging van Bilaterale Investeringsverdragen

1. De in bijlage A genoemde Bilaterale Investeringsverdragen worden beëindigd in overeenstemming met de voorwaarden van deze overeenkomst.

2. Om meer zekerheid te bieden, worden de Horizonclausules van de in bijlage A genoemde Bilaterale Investeringsverdragen beëindigd in overeenstemming met lid 1 van dit artikel en hebben zij geen rechtsgevolgen.

ARTIKEL 3

Beëindiging van mogelijke gevolgen van Horizonclausules

Horizonclausules van de in bijlage B genoemde Bilaterale Investeringsverdragen worden beëindigd door deze overeenkomst en hebben geen rechtsgevolgen, in overeenstemming met de voorwaarden van deze overeenkomst.

ARTIKEL 4

Gemeenschappelijke bepalingen

1. De Overeenkomstsluitende Partijen bevestigen dat Arbitragebedingen strijdig zijn met de EU-Verdragen en derhalve geen toepassing kunnen vinden. Als gevolg van deze onverenigbaarheid tussen Arbitragebedingen en de EU-Verdragen kan vanaf de datum waarop de laatste van de partijen bij een Bilateraal Investeringsverdrag een lidstaat van de Europese Unie werd, het Arbitragebeding in een dergelijk Bilateraal Investeringsverdrag niet als rechtsgrondslag voor Arbitrageprocedures dienen.

2. De beëindiging in overeenstemming met artikel 2 van de in bijlage A genoemde Bilaterale Investeringsverdragen en de beëindiging in overeenstemming met artikel 3 van Horizonclausules van de in bijlage B genoemde Bilaterale Investeringsverdragen worden voor elk dergelijk verdrag van kracht zodra deze overeenkomst voor de betrokken Overeenkomstsluitende Partijen overeenkomstig artikel 16 in werking treedt.

AFDELING 3

BEPALINGEN BETREFFENDE VORDERINGEN OP GROND VAN BILATERALE INVESTERINGSVERDRAGEN

ARTIKEL 5

Nieuwe Arbitrageprocedures

Arbitragebedingen dienen niet als rechtsgrondslag voor Nieuwe Arbitrageprocedures.

ARTIKEL 6

Beëindigde Arbitrageprocedures

1. Onverminderd artikel 4 doet deze overeenkomst geen afbreuk aan Beëindigde Arbitrageprocedures. Deze procedures worden niet heropend.

2. Daarnaast doet deze overeenkomst geen afbreuk aan elke overeenkomst om een geschil ten aanzien waarvan vóór 6 maart 2018 een Arbitrageprocedure is ingeleid, in der minne te schikken.

Originele versie

ARTIKEL 7

Plichten van de Overeenkomstsluitende Partijen in verband met Aanhangige Arbitrageprocedures en Nieuwe Arbitrageprocedures

Ingeval de Overeenkomstsluitende Partijen partijen zijn bij Bilaterale Investeringsverdragen op grond waarvan Aanhangige Arbitrageprocedures of Nieuwe Arbitrageprocedures zijn ingeleid, zijn zij ertoe gehouden:

a) in onderlinge samenwerking en met gebruikmaking van de verklaring in bijlage C, scheidsgerechten te informeren over de rechtsgevolgen van het *Achmea*-arrest zoals beschreven in artikel 4; en

b) ingeval zij partij zijn in een gerechtelijke procedure betreffende een arbitrale uitspraak die op grond van een Bilateraal Investeringsverdrag is gedaan, de bevoegde nationale rechter - ook als het om een rechter uit een derde land gaat - te vragen om, al naargelang het geval, de arbitrale uitspraak te seponeren of te vernietigen, dan wel zich te onthouden van de erkenning of tenuitvoerlegging ervan.

ARTIKEL 8

Overgangsmaatregelen in verband met Aanhangige Arbitrageprocedures

1. Indien een investeerder partij is in een Aanhangige Arbitrageprocedure en de maatregel die het voorwerp van het geschil uitmaakt niet bij de bevoegde nationale rechter is aangevochten, zijn de overgangsmaatregelen van de artikelen 9 en 10 van toepassing.

2. Wanneer vóór de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst een definitieve uitspraak wordt gedaan waarin wordt vastgesteld dat de bestreden maatregel niet onder het betrokken Bilaterale Investeringsverdrag valt of dat Bilaterale Investeringsverdrag niet schendt, zijn de in dit artikel bedoelde overgangsmaatregelen niet van toepassing.

3. Indien de betrokken Overeenkomstsluitende Partij in het kader van een Aanhangige Arbitrageprocedure tegenvorderingen heeft ingesteld, zijn dit artikel en de artikelen 9 en 10 van overeenkomstige toepassing op die vorderingen.

4. De betrokken Overeenkomstsluitende Partij en de investeerder kunnen ook overeenstemming bereiken over een andere passende beslechting van het geschil, zoals onder meer een minnelijke schikking, op voorwaarde dat de oplossing in overeenstemming is met het Unierecht.

ARTIKEL 9

Gestructureerde dialoog voor Aanhangige Arbitrageprocedures

1. Een investeerder die partij is in een Aanhangige Arbitrageprocedure, kan de bij deze procedure betrokken Overeenkomstsluitende Partij overeenkomstig dit artikel verzoeken een schikkingsprocedure in te leiden op voorwaarde dat:

a) de Aanhangige Arbitrageprocedure is opgeschort op grond van een verzoek in die zin door de investeerder; en

b) indien in de Aanhangige Arbitrageprocedure reeds een uitspraak is gedaan maar deze nog niet definitief ten uitvoer is gelegd of uitgevoerd, de investeerder toezegt geen procedure voor de erkenning, uitvoering, tenuitvoerlegging of betaling ervan in een lidstaat of een derde land in te leiden, dan wel, indien een dergelijke procedure reeds is ingeleid, te vragen dat deze wordt opgeschort.

De betrokken Overeenkomstsluitende Partij antwoordt binnen twee maanden schriftelijk in overeenstemming met de leden 2, 3 en 4.

Een Partij kan een investeerder die bij een Aanhangige Arbitrageprocedure is betrokken, ook verzoeken overeenkomstig dit artikel een schikkingsprocedure in te leiden. De investeerder kan dit verzoek binnen twee maanden schriftelijk aanvaarden, mits de in de eerste alinea, onder a) en b), beschreven voorwaarden zijn vervuld.

In voorkomend geval moet in het antwoord door de betrokken Overeenkomstsluitende Partij of in de aanvaarding door de investeerder worden vermeld dat de schikkingsprocedure daarbij is ingeleid.

2. Een schikkingsprocedure mag enkel worden ingeleid binnen zes maanden na de beëindiging, overeenkomstig artikel 2 of 3 van deze overeenkomst, van het Bilaterale Investeringsverdrag op grond waarvan de Aanhangige Arbitrageprocedure is ingeleid, door overeenkomstig lid 1 van dit artikel daarom te verzoeken.

3. Er wordt een schikkingsprocedure ingeleid indien het HvJ-EU of een nationale rechter in een in kracht van gewijsde gegane beslissing heeft geoordeeld dat de staatsmaatregel die in de in lid 1 bedoelde procedure wordt bestreden, het Unierecht schendt.

Originele versie

4. Er wordt geen schikkingsprocedure ingeleid indien het HvJ-EU of een nationale rechter in een in kracht van gewijsde gegane beslissing heeft geoordeeld dat de staatsmaatregel die in de in lid 1 bedoelde procedure wordt bestreden, het Unierecht niet schendt. Hetzelfde geldt indien de Europese Commissie een definitief geworden besluit heeft vastgesteld waarin wordt geoordeeld dat de maatregel het Unierecht niet schendt.

5. Ingeval een gerechtelijke procedure aanhangig is die ten doel heeft een in lid 3 of 4 bedoelde beslissing te verkrijgen, stelt de betrokken Overeenkomstsluitende Partij de investeerder in zijn in lid 1 bedoelde antwoord van dit feit in kennis. De inleiding van de schikkingsprocedure wordt opgeschort totdat de gerechtelijke procedure in een in kracht van gewijsde gegane beslissing is uitgemond. De betrokken Overeenkomstsluitende Partij stelt de investeerder binnen twee weken van een dergelijke beslissing in kennis. Hetzelfde geldt indien de Europese Commissie een besluit heeft vastgesteld dat nog niet definitief is geworden.

6. Er kan een schikkingsprocedure worden ingeleid indien een mogelijke schending van het Unierecht die wordt veroorzaakt door de staatsmaatregel die in de in lid 1 bedoelde procedure wordt bestreden, kan worden vastgesteld en noch lid 3, noch lid 4 van toepassing is.

7. Op de schikkingsprocedure wordt toezicht uitgeoefend door een onpartijdige facilitator met de bedoeling buiten gerecht en arbitrage om tussen de partijen tot een minnelijke, rechtmatige en billijke schikking te komen van het geschil dat het voorwerp van de Arbitrageprocedure uitmaakt. De schikkingsprocedure is onpartijdig en vertrouwelijk. Elke partij in de schikkingsprocedure heeft het recht haar standpunten kenbaar te maken.

8. De facilitator wordt aangewezen in onderlinge overeenstemming tussen de investeerder en de betrokken Overeenkomstsluitende Partij die als verweerder in de desbetreffende Aanhangige Arbitrageprocedure optreedt. De facilitator wordt gekozen uit personen wier onafhankelijkheid en onpartijdigheid boven elke twijfel verheven is en die over de nodige kwalificaties, waaronder een grondige kennis van het Unierecht, beschikken. De facilitator is geen onderdaan van de lidstaat waarin de investering heeft plaatsgevonden en evenmin van de lidstaat van herkomst van de investeerder, en verkeert niet in een belangenconflict. Indien binnen een maand na de inleiding van de schikkingsprocedure geen onderlinge overeenstemming over de keuze van een onpartijdige facilitator wordt bereikt, verzoekt de investeerder of de betrokken Overeenkomstsluitende Partij die als verweerder in de desbetreffende Aanhangige Arbitrageprocedure optreedt, de directeur-generaal van de Juridische Dienst van de Europese Commissie een voormalig lid van het Hof van Justitie van de Europese Unie aan te wijzen, die, na raadpleging van elke partij bij het geschil, een persoon aanstelt die aan de in dit lid beschreven criteria voldoet. In bijlage D is een indicatieve vergoedingsregeling voor de facilitator vastgelegd.

9. De facilitator vraagt de investeerder en de lidstaat waarin de investering heeft plaatsgevonden, binnen twee maanden na de aanstelling van de facilitator schriftelijke opmerkingen in te dienen. Indien de schikkingsprocedure op grond van lid 6 is ingeleid, kan de facilitator de Europese Commissie vragen binnen twee maanden advies uit te brengen over de desbetreffende kwesties die met het Unierecht verband houden.

10. De facilitator organiseert op onpartijdige wijze de schikkingsonderhandelingen en staat de partijen bij opdat uiterlijk zes maanden na de aanstelling van de facilitator, dan wel na een eventueel door de partijen overeen te komen langere termijn, een minnelijke schikking wordt bereikt. De partijen nemen te goeder trouw deel aan dat proces. De facilitator houdt daarbij terdege rekening met zowel de beslissingen van het HvJ-EU of een nationale rechter, als met besluiten van de Europese Commissie die definitief zijn geworden, alsmede met het in de laatste zin van lid 9 bedoelde advies. De facilitator houdt ook rekening met de maatregelen die de betrokken Overeenkomstsluitende Partij heeft getroffen om aan de desbetreffende beslissingen van het HvJ-EU gevolg te geven, en met de jurisprudentie van het HvJ-EU met betrekking tot de omvang van schadeloosstellingen uit hoofde van het Unierecht.

11. Indien binnen de in lid 10 genoemde termijn geen minnelijke schikking wordt bereikt, stellen de partijen in de procedure binnen een maand een voor hen aanvaardbare schikking voor. Elk voorstel wordt onverwijld schriftelijk aan de andere partij in de procedure meegedeeld voor het maken van opmerkingen. De facilitator organiseert verdere onderhandelingen op die basis met de bedoeling een wederzijds aanvaardbare oplossing voor het geschil te vinden.

12. Binnen een maand na de mededeling van de voorstellen en rekening houdend met de in lid 11 bedoelde verdere gedachtewisseling doet de facilitator een definitief schriftelijk voorstel voor een gewijzigde minnelijke schikking. Binnen een maand na ontvangst van dat voorstel beslist elke partij in de procedure of zij het definitieve voorstel aanvaardt en deelt zij die beslissing schriftelijk mee aan de andere partij.

13. Indien een partij in de procedure het definitieve voorstel niet aanvaardt, verstrekt zij de andere partij in de procedure onverwijld een schriftelijke uiteenzetting van de redenen daarvoor, waarbij daaruit, waar nodig, vertrouwelijke informatie wordt verwijderd. Elke partij in de procedure draagt haar eigen kosten en de helft van de vergoedingen voor de facilitator en in verband met de logistiek van de schikkingsprocedure.

Originele versie

14. Indien overeenstemming over de voorwaarden van de schikking wordt bereikt, aanvaarden de partijen in de procedure deze voorwaarden onverwijld op juridisch bindende wijze. De voorwaarden van de schikking:

a) moeten:

   i) een op de investeerder rustende verplichting omvatten om de arbitragevordering in te trekken of om van de uitvoering van een reeds gedane maar nog niet definitief ten uitvoer gelegde of uitgevoerde uitspraak af te zien, dan wel, in voorkomend geval, om rekening te houden met elke compensatie die eerder in de Aanhangige Arbitrageprocedure is betaald teneinde dubbele compensatie te vermijden, en

   ii) een verbintenis omvatten om af te zien van de inleiding van Nieuwe Arbitrageprocedures, en

b) kunnen een bepaling omvatten waarin afstand wordt gedaan van alle andere rechten en vorderingen in verband met de maatregel die het voorwerp van de in lid 1 bedoelde procedure uitmaakt.

ARTIKEL 10

Toegang tot de nationale rechtbanken

1. Een investeerder heeft binnen de in lid 2 bedoelde termijn recht op toegang tot de rechtsmiddelen uit hoofde van het nationale recht tegen een in een Aanhangige Arbitrageprocedure bestreden maatregel, ook al zijn de nationale termijnen voor het instellen van een vordering verstreken, op voorwaarde dat:

a) de investeerder de Aanhangige Arbitrageprocedure intrekt en afstand doet van alle rechten en vorderingen uit hoofde van het desbetreffende Bilaterale Investeringsverdrag, dan wel afziet van de uitvoering van een reeds gedane maar nog niet definitief ten uitvoer gelegde of uitgevoerde uitspraak en zich ertoe verbindt af te zien van de inleiding van een Nieuwe Arbitrageprocedure:

   i) binnen zes maanden na de beëindiging van het Bilaterale Investeringsverdrag op grond waarvan de Aanhangige Arbitrageprocedure is ingeleid, ingeval geen gebruik is gemaakt van de gestructureerde dialoog waarin artikel 9 voorziet;

   ii) binnen zes maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de betrokken Overeenkomstsluitende Partij het verzoek van de investeerder afwijst om overeenkomstig artikel 9, leden 1 en 6, een gestructureerde dialoog aan te gaan; of

   iii) binnen zes maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de laatste van de partijen overeenkomstig artikel 9, lid 12, haar beslissing meedeelt, ingeval is gebruikgemaakt van de gestructureerde dialoog waarin artikel 9 voorziet;

b) van de toegang tot de nationale rechter zal worden gebruikgemaakt om een vordering op grond van het nationale of het Unierecht in te stellen; en

c) in voorkomend geval, geen schikkingsovereenkomst is bereikt als gevolg van de gestructureerde dialoog waarin artikel 9 voorziet.

2. De krachtens lid 1 geldende nationale termijnen voor de toegang tot de nationale rechter worden geacht aan te vangen op de datum waarop de investeerder zich uit de desbetreffende Aanhangige Arbitrageprocedure terugtrekt, dan wel overeenkomstig lid 1, onder a), afziet van de uitvoering van een reeds gedane maar nog niet definitief ten uitvoer gelegde of uitgevoerde uitspraak en zich ertoe verbindt af te zien van de inleiding van een Nieuwe Arbitrageprocedure, al naargelang het geval; de duur van deze termijnen is die welke bij het toepasselijke nationale recht wordt voorgeschreven.

3. Om meer zekerheid te bieden, worden de bepalingen van op grond van deze overeenkomst beëindigde Bilaterale Investeringsverdragen geacht geen deel uit te maken van het toepasselijke recht in procedures die op grond van deze overeenkomst bij een nationale rechter zijn ingeleid.

4. Om meer zekerheid te bieden, mag het bepaalde in dit artikel niet worden uitgelegd als de creatie van nieuwe rechtsmiddelen die uit hoofde van het toepasselijke nationale recht niet beschikbaar zouden zijn voor de investeerder.

5. De nationale rechter houdt rekening met elke compensatie die eerder in de Aanhangige Arbitrageprocedure is betaald teneinde dubbele compensatie te vermijden.

AFDELING 4

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 11

Depositaris

1. De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie treedt op als depositaris van deze overeenkomst.

Online versie

2. De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie stelt de Overeenkomstsluitende Partijen in kennis van:

a) elk besluit inzake voorlopige toepassing overeenkomstig artikel 17;

b) de nederlegging van elke akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring overeenkomstig artikel 15;

c) de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst krachtens artikel 16, lid 1;

d) de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst voor elke Overeenkomstsluitende Partij krachtens artikel 16, lid 2.

3. De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie maakt deze overeenkomst bekend in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

ARTIKEL 12

Bijlagen

1. De bijlagen bij deze overeenkomst vormen een integrerend onderdeel daarvan.

2. Indien een in bijlage A genoemd Bilateraal Investeringsverdrag niet van kracht is op de datum waarop deze overeenkomst voor de desbetreffende Overeenkomstsluitende Partijen in werking treedt, maar indien vóór de beëindiging van dit verdrag gedane investeringen op grond van de in het verdrag opgenomen Horizonclausule nog wel binnen de werkingssfeer ervan kunnen vallen, wordt het als een in bijlage B genoemd Bilateraal Investeringsverdrag beschouwd.

ARTIKEL 13

Voorbehouden

Bij deze overeenkomst kan geen enkel voorbehoud worden gemaakt.

ARTIKEL 14

Geschillenbeslechting

1. Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze overeenkomst worden, indien mogelijk, in der minne geschikt.

2. Indien een geschil tussen de Overeenkomstsluitende Partijen niet binnen een termijn van 90 dagen in der minne kan worden geschikt, wordt het geschil op verzoek van een van de Overeenkomstsluitende Partijen bij het geschil overeenkomstig artikel 273 VWEU aan het HvJ-EU voorgelegd.

3. Om meer zekerheid te bieden, vormt dit artikel een compromis tussen de Overeenkomstsluitende Partijen in de zin van artikel 273 VWEU.

ARTIKEL 15

Bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding

Deze overeenkomst dient te worden bekrachtigd, goedgekeurd of aanvaard.

De Overeenkomstsluitende Partijen leggen hun akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring neer bij de depositaris.

ARTIKEL 16

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst treedt in werking 30 kalenderdagen na de datum waarop de depositaris de tweede akte van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding ontvangt.

2. Voor elke Overeenkomstsluitende Partij die deze overeenkomst bekrachtigt, goedkeurt of aanvaardt na de inwerkingtreding ervan overeenkomstig lid 1, treedt hij in werking 30 kalenderdagen na de datum van neerlegging door deze Overeenkomstsluitende Partij van haar akte van bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding.

Originele versie

3. Wanneer een Overeenkomstsluitende Partij die partij is in een Aanhangige Arbitrageprocedure deze overeenkomst bekrachtigt, goedkeurt of aanvaardt, stelt zij vóór de inwerkingtreding van deze overeenkomst voor die Partij, de andere partij in de procedure van dit feit in kennis. Deze kennisgeving bevat een vermelding of het desbetreffende Bilaterale Investeringsverdrag door die bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding is beëindigd, dan wel of de bekrachtiging, goedkeuring of aanvaarding door de andere Overeenkomstsluitende Partij bij dat verdrag nog niet heeft plaatsgevonden.

ARTIKEL 17

Voorlopige toepassing

1. Overeenkomstig hun grondwettelijke bepalingen kunnen de Overeenkomstsluitende Partijen besluiten deze overeenkomst voorlopig toe te passen. De Overeenkomstsluitende Partijen stellen de depositaris van een dergelijk besluit in kennis.

2. Wanneer beide partijen bij een Bilateraal Investeringsverdrag hebben besloten deze overeenkomst voorlopig toe te passen, worden de bepalingen van deze overeenkomst op dit verdrag van toepassing 30 kalenderdagen na de datum waarop het laatste besluit tot voorlopige toepassing is genomen.

ARTIKEL 18

Authentieke teksten

Deze overeenkomst, opgesteld in één exemplaar in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse en de Tsjechische taal, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn, wordt neergelegd in het archief van de depositaris.

Originele versie

Съставено в Брюксел на пети май две хиляди и двадесета година.

Hecho en Bruselas, el cinco de mayo de dos mil veinte.

V Bruselu dne pátého května dva tisíce dvacet.

Udfærdiget i Bruxelles den femte maj to tusind og tyve.

Geschehen zu Brüssel am fünften Mai zweitausendzwanzig.

Kahe tuhande kahekümnenda aasta maikuu viiendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις πέντε Μαΐου δύο χιλιάδες είκοσι.

Done at Brussels on the fifth day of May in the year two thousand and twenty.

Fait à Bruxelles, le cinq mai deux mille vingt.

Sastavljeno u Bruxellesu petog svibnja godine dvije tisuće dvadesete.

Fatto a Bruxelles, addì cinque maggio duemilaventi.

Briselē, divi tūkstoši divdesmitā gada piektajā maijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimtų metų gegužės penktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszadik év május havának ötödik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-ħames jum ta' Mejju fis-sena elfejn u għoxrin.

Gedaan te Brussel, vijf mei tweeduizend twintig.

Sporządzono w Brukseli dnia piątego maja roku dwa tysiące dwudziestego.

Feito em Bruxelas, em cinco de maio de dois mil e vinte.

Întocmit la Bruxelles la cinci mai două mii douăzeci.

V Bruseli piateho mája dvetisícdvadsať.

V Bruslju, petega maja dva tisoč dvajset.

Originele versie

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

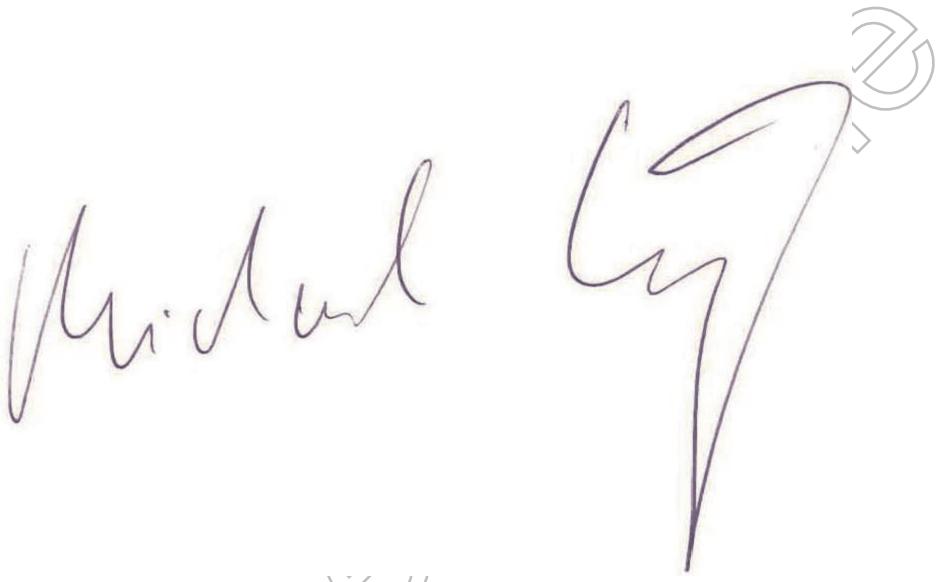
За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

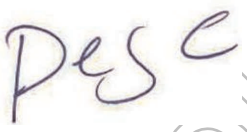
Για την Ελληνική Δημοκρατία

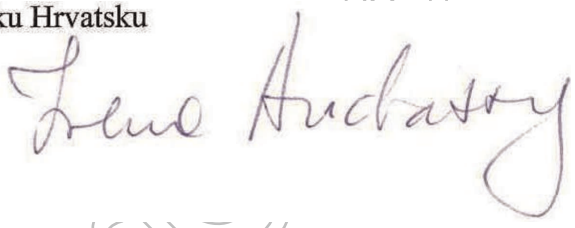
Por el Reino de España

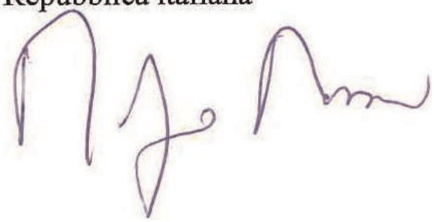
Pour la République française

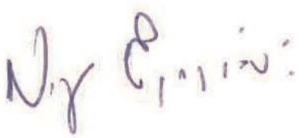
Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

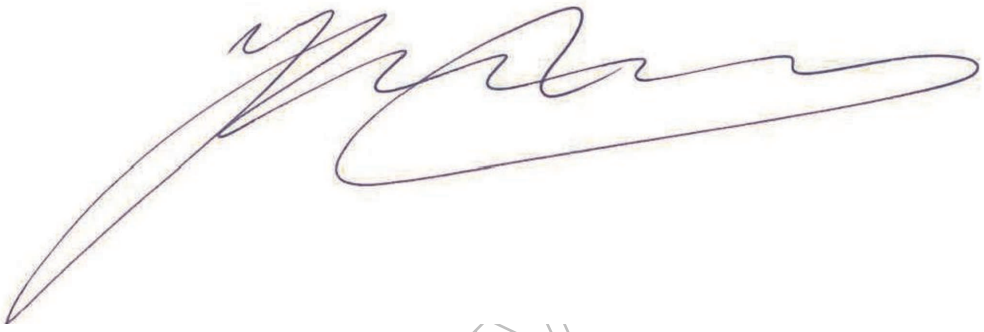
Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

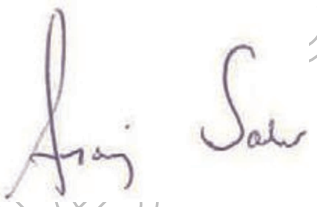
Għar-Repubblika ta' Malta

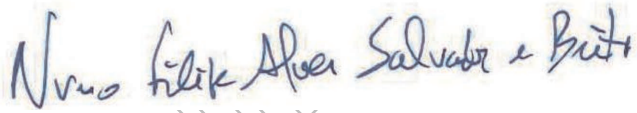
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

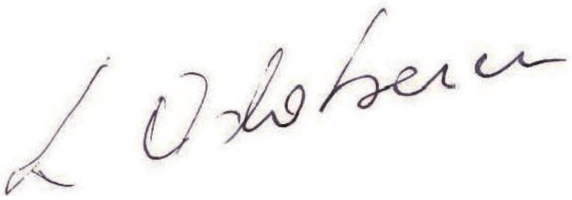
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Originele versie

BIJLAGE A ([1])

LIJST VAN BILATERALE INVESTERINGSVERDRAGEN DIE BIJ DEZE OVEREENKOMST WORDEN BEËINDIGD

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	HU	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Volksrepubliek Hongarije betreffende de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen	14.5.1986	23.9.1988
	BG	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Volksrepubliek Bulgarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	25.10.1988	29.5.1991
	PL	Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Regering van de Volksrepubliek Polen, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	19.5.1987	2.8.1991
	CZ	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.4.1989	13.2.1992
	SK	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.4.1989	13.2.1992
	MT	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Malta inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.3.1987	15.6.1993
	LV	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek van Letland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.3.1996	4.4.1999
	CY	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Cyprus inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en uitwisseling van brieven	26.2.1991	5.6.1999
	LT	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Litouwen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.10.1997	6.9.1999
	EE	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Estland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.1.1996	23.9.1999
	RO	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	4.3.1996	9.3.2001

([1]) Om twijfel uit te sluiten, omvat elk Bilateraal Investeringsverdrag dat in deze bijlage wordt vermeld, naargelang het geval, alle wijzigingen, protocollen, bijlagen of briefwisselingen daarbij.

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	SI	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	1.2.1999	14.1.2002
	HR	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	31.10.2001	28.12.2003
Republiek Bulgarije	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Bulgarije en de regering van de Republiek Malta inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	12.6.1984	7.2.1985
	DE	Verdrag tussen de Volksrepubliek Bulgarije en de Bondsrepubliek Duitsland voor wederzijdse bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.4.1986	10.3.1988
	CY	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Bulgarije en de regering van de Republiek Cyprus inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	12.11.1987	18.5.1988
	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Bulgarije en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.4.1989	1.5.1990
	BLEU	Overeenkomst tussen de Volksrepubliek Bulgarije en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	25.10.1988	29.5.1991
	SK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Slowaakse Republiek voor bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	21.7.1994	9.3.1995
	PL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Republiek Polen inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.4.1994	9.3.1995
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Helleense Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.3.1993	29.4.1995
	DK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.4.1993	20.5.1995
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van Roemenië inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	1.6.1994	23.5.1995
	HU	Overeenkomst tussen de Republiek Bulgarije en de Republiek Hongarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	8.6.1994	7.9.1995
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Republiek Kroatië inzake bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.6.1996	20.2.1998

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	ES	Overeenkomst tussen de Republiek Bulgarije en het Koninkrijk Spanje inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.9.1995	22.4.1998
	CZ	Overeenkomst tussen de Republiek Bulgarije en de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.3.1999	30.9.2000
	PT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Portugese Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.5.1993	20.11.2000
	SI	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	30.6.1998	26.11.2000
	NL	Overeenkomst inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen tussen de Republiek Bulgarije en het Koninkrijk der Nederlanden	6.10.1999	1.3.2001
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Republiek Letland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	4.12.2003	23.7.2004
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en bescherming van investeringen	21.11.2005	25.4.2006
Tsjechische Republiek	FR	Overeenkomst tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	13.9.1990	27.9.1991
	ES	Overeenkomst voor de bescherming en wederzijdse bevordering van investeringen tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek [2] en het Koninkrijk Spanje	12.12.1990	28.11.1991
	BLEU	Akkoord tussen de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.4.1989	13.2.1992
	DE	Verdrag tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.10.1990	2.8.1992
	NL	Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden	29.4.1991	1.10.1992

[2] Voor meer zekerheid wordt verduidelijkt dat wanneer de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije of de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek wordt vermeld als partij bij een in deze bijlage opgenomen Bilateraal Investeringsverdrag, de verwijzing naar de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije of de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek moet worden opgevat als een verwijzing naar de Tsjechische Republiek en/of de Slowaakse Republiek, al naargelang het geval.

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de regering van de Helleense Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	3.6.1991	30.12.1992 (CZ) 31.12.1992 (EL)
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Tsjechische Republiek en de regering van de Republiek Roemenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	8.11.1993	28.7.1994
	PT	Overeenkomst tussen de regering van de Tsjechische Republiek en de regering van de Portugese Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.11.1993	3.8.1994
	HU	Overeenkomst tussen de Tsjechische Republiek en de Republiek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.1.1993	25.5.1995
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Tsjechische Republiek en de regering van de Republiek Litouwen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.10.1994	12.7.1995
	HR	Overeenkomst tussen de Tsjechische Republiek en de Republiek Kroatië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	5.3.1996	15.5.1997
	BG	Overeenkomst tussen de Tsjechische Republiek en de Republiek Bulgarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.3.1999	30.9.2000
	CY	Overeenkomst tussen de Tsjechische Republiek en de Republiek Cyprus voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.6.2001	25.9.2002
Koninkrijk Denemarken	HU	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk Denemarken en de regering van de Hongaarse Volksrepubliek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.5.1988	1.10.1988
	SK	Overeenkomst tussen het Koninkrijk Denemarken en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	6.3.1991	19.9.1992 (Opvolging 1.1.1993)
	LT	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk Denemarken en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	30.3.1992	8.1.1993
	LV	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk Denemarken en de regering van de Republiek Letland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	30.3.1992	18.11.1994
	BG	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk Denemarken en de regering van de Republiek Bulgarije inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.4.1993	20.5.1995
	HR	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk Denemarken en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	5.7.2000	12.1.2002

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	SI	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk Denemarken en de regering van de Republiek Slovenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	11.5.1999	30.3.2002
Bondsrepubliek Duitsland	EL	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en het Koninkrijk Griekenland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.3.1961	15.7.1963
	MT	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en Malta inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.9.1974	14.12.1975
	PT	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Portugese Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	16.9.1980	23.4.1982
	HU	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Volksrepubliek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	30.4.1986	7.11.1987
	BG	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Volksrepubliek Bulgarije voor wederzijdse bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.4.1986	10.3.1988
	CZ	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.10.1990	2.8.1992
	SK	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.10.1990	2.8.1992
	LV	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Republiek Letland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	20.4.1993	9.6.1996
	EE	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Republiek Estland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.11.1992	12.1.1997
	LT	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Republiek Litouwen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	28.2.1992	27.6.1997
	SI	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Republiek Slovenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	28.10.1993	18.7.1998
	RO	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en Roemenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.6.1996	12.12.1998
	HR	Verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Republiek Kroatië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen ([3])	21.3.1997	28.9.2000

([3]) Voor meer zekerheid wordt verduidelijkt dat de formele beëindiging door deze overeenkomst van het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Duitsland en Kroatië niet zo mag worden geïnterpreteerd dat het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Duitsland en de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ) in de betrekkingen tussen Duitsland en Kroatië opnieuw zou kunnen worden ingesteld. Dit doet geen afbreuk aan de toepasselijkheid van het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Duitsland en de voormalige SFRJ in de betrekkingen tussen Duitsland en sommige staten die op het grondgebied van de voormalige SFRJ zijn gevormd en die geen EU-lidstaten zijn.

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
Republiek Estland	NL	Overeenkomst tussen de Republiek Estland en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	27.10.1992	1.9.1993
	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Estland en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	14.5.1992	25.9.1995
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Estland en de regering van de Republiek Letland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.2.1996	23.5.1996
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Estland en de regering van de Republiek Litouwen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.9.1995	20.6.1996
	DE	Verdrag tussen de Republiek Estland en de Bondsrepubliek Duitsland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.11.1992	12.1.1997
	ES	Overeenkomst tussen de Republiek Estland en het Koninkrijk Spanje inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.11.1997	1.7.1998
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Estland en de regering van de Helleense Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.4.1997	1.8.1998 (EL) 7.8.1998 (EE)
	BLEU	Overeenkomst tussen de Republiek Estland en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.1.1996	23.9.1999
Helleense Republiek	DE	Verdrag tussen het Koninkrijk Griekenland en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.3.1961	15.7.1963
	HU	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Volksrepubliek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	26.5.1989	1.2.1992
	CZ	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	3.6.1991	30.12.1992 (CZ) 31.12.1992 (EL)
	SK	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	3.6.1991	31.12.1992
	CY	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Cyprus voor de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	30.3.1992	26.2.1993
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Bulgarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.3.1993	29.4.1995

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	19.7.1996	10.7.1997
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Letland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	20.7.1995	8.2.1998 (EL) 9.2.1998 (LV)
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van Roemenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	23.5.1997	11.6.1998 (RO) 12.6.1998 (EL)
	EE	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Estland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.4.1997	1.8.1998 (EL) 7.8.1998 (EE)
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	18.10.1996	20.10.1998 (EL) 21.10.1998 (HR)
	SI	Overeenkomst tussen de regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	29.5.1997	10.2.2000
Koninkrijk Spanje	CZ	Overeenkomst voor de bescherming en wederzijdse bevordering van investeringen tussen het Koninkrijk Spanje en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek ([4])	12.12.1990	28.11.1991
	SK	Overeenkomst voor de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen het Koninkrijk Spanje en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek	12.12.1990	28.11.1991
	HU	Overeenkomst tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	9.11.1989	1.8.1992
	RO	Overeenkomst tussen Spanje en Roemenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.1.1995	7.12.1995
	LT	Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Litouwen	6.7.1994	22.12.1995
	LV	Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Letland	26.10.1995	14.3.1997
	BG	Overeenkomst tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.9.1995	22.4.1998

Originele versie

([4]) Voor meer zekerheid wordt verduidelijkt dat wanneer de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije of de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek wordt vermeld als partij bij een in deze bijlage opgenomen Bilateraal Investeringsverdrag, de verwijzing naar de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije of de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek moet worden opgevat als een verwijzing naar de Tsjechische Republiek en/of de Slowaakse Republiek, al naargelang het geval.

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	EE	Overeenkomst tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Estland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.11.1997	1.7.1998
	HR	Overeenkomst tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	21.7.1997	17.9.1998
	SI	Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Slovenië	15.7.1998	3.4.2000
Franse Republiek	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Malta inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.8.1976	1.1.1978
	HU	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Volksrepubliek Hongarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	6.11.1986	30.9.1987
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Volksrepubliek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.4.1989	1.5.1990
	CZ	Overeenkomst tussen de Franse Republiek en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	13.9.1990	27.9.1991
	SK	Overeenkomst tussen de Franse Republiek en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	13.9.1990	27.9.1991
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Letland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.5.1992	1.10.1994
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Litouwen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	23.4.1992	27.3.1995
	EE	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Estland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	14.5.1992	25.9.1995
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	21.3.1995	20.6.1996
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen ([5])	3.6.1996	5.3.1998

([5]) Voor meer zekerheid wordt verduidelijkt dat de formele beëindiging door deze overeenkomst van het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Frankrijk en Kroatië niet zo mag worden geïnterpreteerd dat het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Frankrijk en de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ) in de betrekkingen tussen Frankrijk en Kroatië opnieuw zou kunnen worden ingesteld.

Online versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	SI	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.2.1998	5.8.2000
Republiek Kroatië	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van Roemenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	8.6.1994	9.9.1995
	SK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Slowaakse Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.2.1996	5.2.1997 (SK) 6.2.1997 (HR)
	CZ	Overeenkomst tussen de Republiek Kroatië en de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	5.3.1996	15.5.1997
	PT	Overeenkomst tussen de Republiek Kroatië en de Portugese Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.5.1995	24.10.1997
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Republiek Bulgarije inzake bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.6.1996	20.2.1998
	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen ([6])	3.6.1996	5.3.1998
	ES	Overeenkomst tussen de Republiek Kroatië en het Koninkrijk Spanje inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	21.7.1997	17.9.1998
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Helleense Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	18.10.1996	20.10.1998 (EL) 21.10.1998 (HR)
	NL	Overeenkomst inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen tussen de Republiek Kroatië en het Koninkrijk der Nederlanden	28.4.1998	1.6.1999
	DE	Verdrag tussen de Republiek Kroatië en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen ([7])	21.3.1997	28.9.2000
	DK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	5.7.2000	12.1.2002

Originele versie

([6]) Voor meer zekerheid wordt verduidelijkt dat de formele beëindiging door deze overeenkomst van het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Frankrijk en Kroatië niet zo mag worden geïnterpreteerd dat het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Frankrijk en de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ) in de betrekkingen tussen Frankrijk en Kroatië opnieuw zou kunnen worden ingesteld.

([7]) Voor meer zekerheid wordt verduidelijkt dat de formele beëindiging door deze overeenkomst van het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Duitsland en Kroatië niet zo mag worden geïnterpreteerd dat het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Duitsland en de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ) in de betrekkingen tussen Duitsland en Kroatië opnieuw zou kunnen worden ingesteld. Dit doet geen afbreuk aan de toepasselijkheid van het Bilateraal Investeringsverdrag tussen Duitsland en de voormalige SFRJ in de betrekkingen tussen Duitsland en sommige staten die op het grondgebied van de voormalige SFRJ zijn gevormd en die geen EU-lidstaten zijn.

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	HU	Overeenkomst tussen de Republiek Kroatië en de Republiek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.5.1996	1.3.2002
	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van Malta inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	11.7.2001	10.5.2002
	BLEU	Overeenkomst tussen de Republiek Kroatië en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	31.10.2001	28.12.2003
	SI	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Republiek Slovenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.12.1997	8.7.2004
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Republiek Letland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	4.4.2002	25.5.2005
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Kroatië en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.4.2008	30.1.2009
Republiek Cyprus	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Cyprus en de regering van de Volksrepubliek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	12.11.1987	18.5.1988
	HU	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Cyprus en de regering van de Volksrepubliek Hongarije voor de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.5.1989	25.5.1990
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Cyprus en de regering van de Helleense Republiek voor de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	30.3.1992	26.2.1993
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Cyprus en de regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	26.7.1991	10.7.1993
	BLEU	Overeenkomst tussen de Republiek Cyprus en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en uitwisseling van brieven	26.2.1991	5.6.1999
	CZ	Overeenkomst tussen de Republiek Cyprus en de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.6.2001	25.9.2002
	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Cyprus en de regering van Malta voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	9.9.2002	30.11.2003
Republiek Letland	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.5.1992	1.10.1994

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	DK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	30.3.1992	18.11.1994
	NL	Overeenkomst tussen de Republiek Letland en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	14.3.1994	1.4.1995
	EE	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Republiek Estland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.2.1996	23.5.1996
	DE	Verdrag tussen de Republiek Letland en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	20.4.1993	9.6.1996
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en bescherming van investeringen	7.2.1996	23.7.1996
	ES	Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Republiek Letland en het Koninkrijk Spanje	26.10.1995	14.3.1997
	PT	Overeenkomst tussen de Republiek Letland en de Portugese Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.9.1995	17.7.1997
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Helleense Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	20.7.1995	8.2.1998 (EL) 9.2.1998 (LV)
	SK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Slowaakse Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	9.4.1998	30.10.1998
	BLEU	Overeenkomst tussen de Republiek Letland en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.3.1996	4.4.1999
	HU	Overeenkomst tussen de Republiek Letland en de Republiek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.6.1999	25.8.2000
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van Roemenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.11.2001	22.8.2002
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Republiek Bulgarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	4.12.2003	23.7.2004
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Letland en de regering van de Republiek Kroatië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	4.4.2002	25.5.2005

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
Republiek Litouwen	DK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	30.3.1992	8.1.1993
	PL	Overeenkomst tussen de Republiek Litouwen en de Republiek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	28.9.1992	6.8.1993
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van Roemenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	8.3.1994	15.12.1994
	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	23.4.1992	27.3.1995
	NL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	26.1.1994	1.4.1995
	CZ	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.10.1994	12.7.1995
	ES	Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Republiek Litouwen en het Koninkrijk Spanje	6.7.1994	22.12.1995
	EE	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Republiek Estland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.9.1995	20.6.1996
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Republiek Letland inzake de bevordering en bescherming van investeringen	7.2.1996	23.7.1996
	DE	Verdrag tussen de Republiek Litouwen en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	28.2.1992	27.6.1997
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Helleense Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	19.7.1996	10.7.1997
	BLEU	Overeenkomst tussen de Republiek Litouwen en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.10.1997	6.9.1999
	SI	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Republiek Slovenië inzake de bevordering en bescherming van investeringen	13.10.1998	15.5.2002
	HU	Overeenkomst tussen de Republiek Litouwen en de Republiek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.5.1999	20.5.2003
	PT	Overeenkomst tussen de Republiek Litouwen en de Portugese Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.5.1998	14.8.2003

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Republiek Bulgarije inzake de bevordering en bescherming van investeringen	21.11.2005	25.4.2006
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Litouwen en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.4.2008	30.1.2009
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	HU	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van de Volksrepubliek Hongarije betreffende de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen	14.5.1986	23.9.1988
	BG	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Volksrepubliek Bulgarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	25.10.1988	29.5.1991
	PL	Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Regering van de Volksrepubliek Polen, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	19.5.1987	2.8.1991
	CZ	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.4.1989	13.2.1992
	SK	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.4.1989	13.2.1992
	MT	Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Malta inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.3.1987	15.6.1993
	LV	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek van Letland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.3.1996	4.4.1999
	CY	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Cyprus inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	26.2.1991	5.6.1999
	LT	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Litouwen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.10.1997	6.9.1999
	EE	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Estland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.1.1996	23.9.1999
	RO	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Roemenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	4.3.1996	9.3.2001

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	SI	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	1.2.1999	14.1.2002
	HR	Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	31.10.2001	28.12.2003
Hongarije	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Hongarije en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	6.11.1986	30.9.1987
	DE	Verdrag tussen de Volksrepubliek Hongarije en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	30.4.1986	7.11.1987
	NL	Overeenkomst tussen de Volksrepubliek Hongarije en het Koninkrijk der Nederlanden voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.9.1987	1.6.1988
	BLEU	Akkoord tussen de Volksrepubliek Hongarije en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.5.1986	23.9.1988
	DK	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Hongarije en de regering van het Koninkrijk Denemarken voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.5.1988	1.10.1988
	CY	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Hongarije en de regering van de Republiek Cyprus voor de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.5.1989	25.5.1990
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Hongarije en de regering van de Helleense Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	26.5.1989	1.2.1992
	ES	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en het Koninkrijk Spanje voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	9.11.1989	1.8.1992
	CZ	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.1.1993	25.5.1995
	PL	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Republiek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	23.9.1992	16.6.1995
	BG	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Republiek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	8.6.1994	7.9.1995
	RO	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en Roemenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	16.9.1993	6.5.1996

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	SK	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Slowaakse Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.1.1993	19.7.1996
	PT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Hongarije en de regering van de Portugese Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	28.2.1992	8.10.1997
	SI	Overeenkomst inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Republiek Hongarije en de Republiek Slovenië	15.10.1996	9.6.2000
	LV	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Republiek Letland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.6.1999	25.8.2000
	HR	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Republiek Kroatië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.5.1996	1.3.2002
	LT	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en de Republiek Litouwen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.5.1999	20.5.2003
Republiek Malta	DE	Verdrag tussen Malta en de Bondsrepubliek Duitsland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.9.1974	14.12.1975
	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Malta en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.8.1976	1.1.1978
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Malta en de regering van de Volksrepubliek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	12.6.1984	7.2.1985
	NL	Overeenkomst tussen de regering van Malta en de regering van het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.9.1984	1.7.1985
	BLEU	Akkoord tussen de Republiek Malta en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.3.1987	15.6.1993
	SK	Overeenkomst tussen de regering van Malta en de regering van de Slowaakse Republiek voor bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.9.1999	29.5.2000
	SI	Overeenkomst tussen de regering van Malta en de regering van de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.3.2001	6.11.2001
	HR	Overeenkomst tussen de regering van Malta en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	11.7.2001	10.5.2002
	CY	Overeenkomst tussen de regering van Malta en de regering van de Republiek Cyprus voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	9.9.2002	30.11.2003

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
Koninkrijk der Nederlanden	MT	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van Malta inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.9.1984	1.7.1985
	HU	Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.9.1987	1.6.1988
	CZ	Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek	29.4.1991	1.10.1992
	SK	Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek	29.4.1991	1.10.1992
	EE	Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Estland inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	27.10.1992	1.9.1993
	RO	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van Roemenië inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	19.4.1994	1.2.1995
	LT	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	26.1.1994	1.4.1995
	LV	Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Letland inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	14.3.1994	1.4.1995
	SI	Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Republiek Slovenië inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	24.9.1996	1.8.1998
	HR	Overeenkomst inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kroatië	28.4.1998	1.6.1999
	BG	Overeenkomst inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Bulgarije	6.10.1999	1.3.2001
Republiek Polen	BLEU	Overeenkomst tussen de Regering van de Volksrepubliek Polen, enerzijds, en de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Groothertogdom Luxemburg, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	19.5.1987	2.8.1991
	LT	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Republiek Litouwen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	28.9.1992	6.8.1993
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Polen en de regering van de Republiek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.4.1994	9.3.1995

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	HU	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Republiek Hongarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	23.9.1992	16.6.1995
	SK	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Slowaakse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	18.8.1994	14.3.1996
	SI	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	28.6.1996	31.3.2000
Portugese Republiek	DE	Verdrag tussen de Portugese Republiek en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	16.9.1980	23.4.1982
	CZ	Overeenkomst tussen de regering van de Portugese Republiek en de regering van de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.11.1993	3.8.1994
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Portugese Republiek en de regering van Roemenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.11.1993	17.11.1994
	LV	Overeenkomst tussen de Portugese Republiek en de Republiek Letland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.9.1995	17.7.1997
	HU	Overeenkomst tussen de regering van de Portugese Republiek en de regering van de Republiek Hongarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	28.2.1992	8.10.1997
	HR	Overeenkomst tussen de Portugese Republiek en de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.5.1995	24.10.1997
	SK	Overeenkomst tussen de Portugese Republiek en de Slowaakse Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.7.1995	15.5.1999
	SI	Overeenkomst tussen de Portugese Republiek en de Republiek Slovenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	14.5.1997	4.5.2000
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Portugese Republiek en de regering van de Republiek Bulgarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.5.1993	20.11.2000
	LT	Overeenkomst tussen de Portugese Republiek en de Republiek Litouwen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	27.5.1998	14.8.2003
Roemenië	CY	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Cyprus inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	26.7.1991	10.7.1993
	CZ	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Roemenië en de regering van de Tsjechische Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	8.11.1993	28.7.1994

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	PT	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Portugese Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	17.11.1993	17.11.1994
	LT	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	8.3.1994	15.12.1994
	NL	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	19.4.1994	1.2.1995
	BG	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	1.6.1994	23.5.1995
	HR	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	8.6.1994	9.9.1995
	ES	Overeenkomst tussen Roemenië en Spanje voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.1.1995	7.12.1995
	SK	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Slowaakse Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	3.3.1994	7.3.1996
	HU	Overeenkomst tussen de Republiek Hongarije en Roemenië voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	16.9.1993	6.5.1996
	FR	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	21.3.1995	20.6.1996
	SI	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Slovenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	24.1.1996	24.11.1996
	EL	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Helleense Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	23.5.1997	11.6.1998 (RO) 12.6.1998 (EL)
	DE	Verdrag tussen Roemenië en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	25.6.1996	12.12.1998
	BLEU	Overeenkomst tussen de Regering van Roemenië en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	4.3.1996	9.3.2001
	LV	Overeenkomst tussen de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Letland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	27.11.2001	22.8.2002
Republiek Slovenië	SK	Overeenkomst inzake wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek	28.7.1993	28.3.1996

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van Roemenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	24.1.1996	24.11.1996
	DE	Verdrag tussen de Republiek Slovenië en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	28.10.1993	18.7.1998
	NL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen	24.9.1996	1.8.1998
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Helleense Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	29.5.1997	10.2.2000
	PL	Overeenkomst tussen de Republiek Slovenië en de Republiek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	28.6.1996	31.3.2000
	ES	Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen de Republiek Slovenië en het Koninkrijk Spanje	15.7.1998	3.4.2000
	PT	Overeenkomst tussen de Republiek Slovenië en de Portugese Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	14.5.1997	4.5.2000
	HU	Overeenkomst inzake de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Republiek Slovenië en de Republiek Hongarije	15.10.1996	9.6.2000
	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	11.2.1998	5.8.2000
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Republiek Bulgarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	30.6.1998	26.11.2000
	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van Malta inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	15.3.2001	6.11.2001
	BLEU	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	1.2.1999	14.1.2002
	DK	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van het Koninkrijk Denemarken inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	11.5.1999	30.3.2002
	LT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Republiek Litouwen inzake de bevordering en bescherming van investeringen	13.10.1998	15.5.2002

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.12.1997	8.7.2004
Slowaakse Republiek	FR	Overeenkomst tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	13.9.1990	27.9.1991
	ES	Overeenkomst voor de wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en het Koninkrijk Spanje	12.12.1990	28.11.1991
	BLEU	Akkoord tussen de Socialistische Republiek Tsjechoslowakije en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	24.4.1989	13.2.1992
	DE	Verdrag tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de Bondsrepubliek Duitsland voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	2.10.1990	2.8.1992
	DK	Overeenkomst tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en het Koninkrijk Denemarken voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	6.3.1991	19.9.1992 (Opvolging 1.1.1993)
	NL	Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden	29.4.1991	1.10.1992
	EL	Overeenkomst tussen de regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de regering van de Helleense Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	3.6.1991	31.12.1992
	BG	Overeenkomst tussen de regering van de Slowaakse Republiek en de regering van de Republiek Bulgarije voor bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	21.7.1994	9.3.1995
	RO	Overeenkomst tussen de regering van de Slowaakse Republiek en de regering van Roemenië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	3.3.1994	7.3.1996
	PL	Overeenkomst tussen de Slowaakse Republiek en de Republiek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	18.8.1994	14.3.1996
	SI	Overeenkomst inzake wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen tussen de Slowaakse Republiek en de Republiek Slovenië	28.7.1993	28.3.1996
	HU	Overeenkomst tussen de Slowaakse Republiek en de Republiek Hongarije voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	15.1.1993	19.7.1996

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding
	HR	Overeenkomst tussen de regering van de Slowaakse Republiek en de regering van de Republiek Kroatië inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	12.2.1996	5.2.1997 (SK) 6.2.1997 (HR)
	LV	Overeenkomst tussen de regering van de Slowaakse Republiek en de regering van de Republiek Letland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	9.4.1998	30.10.1998
	PT	Overeenkomst tussen de Slowaakse Republiek en de Portugese Republiek inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.7.1995	15.5.1999
	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Slowaakse Republiek en de regering van Malta voor bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.9.1999	29.5.2000

Originele versie

BIJLAGE B ([1])

LIJST VAN BILATERALE INVESTERINGSVERDRAGEN DIE REEDS ZIJN BEËINDIGD EN WAAR EEN HORIZONCLAUSULE VAN KRACHT KAN ZIJN

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding	Beëindigingsdatum
Republiek Bulgarije	IT	Overeenkomst tussen de Volksrepubliek Bulgarije en de Italiaanse Republiek inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.12.1988	27.12.1990	1.9.2008
Bondsrepubliek Duitsland	PL	Overeenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Volksrepubliek Polen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.11.1989	24.2.1991	18.10.2019
Helleense Republiek	PL	Overeenkomst tussen de Helleense Republiek en de Republiek Polen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.10.1992	20.2.1995	7.11.2019
Koninkrijk Spanje	PL	Overeenkomst tussen het Koninkrijk Spanje en de Republiek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	30.7.1992	1.5.1993	16.10.2019
Franse Republiek	PL	Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Volksrepubliek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	14.2.1989	10.2.1990	19.7.2019
Republiek Kroatië	PL	Overeenkomst tussen de Republiek Kroatië en de Republiek Polen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	21.2.1995	4.10.1995	18.10.2019
Italiaanse Republiek	MT	Overeenkomst tussen de regering van de Italiaanse Republiek en de regering van Malta betreffende economische samenwerking en bescherming van investeringen ([2])	28.7.1967	15.10.1973	1.3.2008
	BG	Overeenkomst tussen de Italiaanse Republiek en de Volksrepubliek Bulgarije inzake wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	5.12.1988	27.12.1990	1.9.2008
	SI	Overeenkomst tussen de regering van de Italiaanse Republiek en de regering van de Republiek Slovenië inzake de bevordering en bescherming van investeringen	8.3.2000	11.8.2003	1.9.2008
Republiek Cyprus	PL	Overeenkomst tussen de Republiek Cyprus en de Republiek Polen voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	4.6.1992	6.7.1993	17.1.2019
Republiek Malta	IT	Overeenkomst tussen de regering van Malta en de regering van de Italiaanse Republiek betreffende economische samenwerking en bescherming van investeringen ([3])	28.7.1967	15.10.1973	1.3.2008

([1]) Om twijfel uit te sluiten, omvat elk Bilateraal Investeringsverdrag dat in deze bijlage wordt vermeld, naargelang het geval, alle wijzigingen, protocollen, bijlagen of briefwisselingen daarbij.
([2]) Dit Verdrag is overeenkomstig de bepalingen ervan per 1.3.2008 beëindigd en bevat geen Horizonclausule. Het is alleen om meer zekerheid te bieden in deze bijlage opgenomen.
([3]) Dit Verdrag is overeenkomstig de bepalingen ervan per 1.3.2008 beëindigd en bevat geen Horizonclausule. Het is alleen om meer zekerheid te bieden in deze bijlage opgenomen.

Originele versie

Lidstaat	Partij/Partijen	Titel van het verdrag	Datum van ondertekening	Datum van inwerkingtreding	Beëindigingsdatum
Koninkrijk der Nederlanden	PL	Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Polen inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.9.1992	1.2.1994	2.2.2019
Republiek Polen	FR	Overeenkomst tussen de regering van de Volksrepubliek Polen en de regering van de Franse Republiek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	14.2.1989	10.2.1990	19.7.2019
	DE	Overeenkomst tussen de Volksrepubliek Polen en de Bondsrepubliek Duitsland inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	10.11.1989	24.2.1991	18.10.2019
	ES	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en het Koninkrijk Spanje inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	30.7.1992	1.5.1993	16.10.2019
	CY	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Republiek Cyprus voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	4.6.1992	6.7.1993	17.1.2019
	NL	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	7.9.1992	1.2.1994	2.2.2019
	PT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Polen en de regering van de Portugese Republiek inzake bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	11.3.1993	3.8.1994	3.8.2019
	EL	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Helleense Republiek voor de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	14.10.1992	20.2.1995	7.11.2019
	HR	Overeenkomst tussen de Republiek Polen en de Republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen	21.2.1995	4.10.1995	18.10.2019
Portugese Republiek	PL	Overeenkomst tussen de regering van de Portugese Republiek en de regering van de Republiek Polen inzake bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen	11.3.1993	3.8.1994	3.8.2019
Republiek Slovenië	IT	Overeenkomst tussen de regering van de Republiek Slovenië en de regering van de Italiaanse Republiek Italië inzake de bevordering en bescherming van investeringen	8.3.2000	11.8.2003	1.9.2008

Originele versie

BIJLAGE C

IN ARTIKEL 7 BEDOELDE VERKLARING

In verband met de bovengenoemde zaak stellen [naam van de lidstaat van ontvangst], waarin de eiser is gevestigd, en [naam van de verwerende lidstaat] het scheidsgerecht ervan in kennis dat de partijen bij de EU-Verdragen en bilaterale investeringsverdragen binnen de EU de volgende gezamenlijke opvatting huldigen, die is uiteengezet in artikel 4, lid 1, van de Overeenkomst voor de beëindiging van Bilaterale Investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie:

"De Overeenkomstsluitende Partijen bevestigen dat Arbitragebedingen strijdig zijn met de EU-Verdragen en derhalve geen toepassing kunnen vinden. Als gevolg van deze onverenigbaarheid tussen Arbitragebedingen en de EU-Verdragen kan vanaf de datum waarop de laatste van de partijen bij een Bilateraal Investeringsverdrag een lidstaat van de Europese Unie werd, het Arbitragebeding in een dergelijk Bilateraal Investeringsverdrag niet dienen als rechtsgrondslag voor Arbitrageprocedures."

Sommige hier gebruikte begrippen (met een hoofdletter) zijn gedefinieerd in artikel 1 van de Overeenkomst voor de beëindiging van Bilaterale Investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie.

Originele versie

BIJLAGE D

INDICATIEF VERGOEDINGSSCHEMA VOOR DE FACILITATOR OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 9, LID 8, LAATSTE ZIN

Inleiding van de gestructureerde dialoog, voorlopige interne analyse en verzoek aan de investeerder en de lidstaat van ontvangst van de investering om binnen twee maanden na zijn benoeming schriftelijke opmerkingen in te dienen	1 000 EUR
Organisatie van de schikkingsonderhandelingen en ondersteuning van de partijen om tot een minnelijke schikking te komen	1 000 EUR
Ontwerp van minnelijke schikking	1 000 EUR
(Als een minnelijke schikking niet wordt aanvaard) organisatie van verdere onderhandelingen op basis van de door de partijen gevraagde wijzigingen om een wederzijds aanvaardbare oplossing voor het geschil te vinden	1 000 EUR
(Als nog geen oplossing is gevonden) voorstel voor een minnelijke schikking	1 000 EUR

Originele versie